

Traktat z Nicei

**Zmieniający Traktat o Unii Europejskiej,
Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską
oraz niektóre związane z nimi akty prawne**

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Warszawa, 15 lutego 2001 roku

**KONFERENCJA
PRZEDSTAWICIELI RZĄDÓW
PAŃSTW CZŁONKOWSKICH**

Bruksela, 14 lutego 2001

Niniejszy dokument zawiera traktat z Nicei w jego wersji ostatecznej, opracowanej przez grupę prawników i językoznawców.

Wstęp

Z formalnego punktu widzenia Traktat z Nicei jest traktatem zmieniającym traktaty ustanawiające Unię Europejską i Wspólną Europejską. Stosownie do artykułu 48 Traktatu o Unii Europejskiej zmiana taka wymaga uprzedniego zwołania „Konferencji przedstawicieli państw członkowskich”. W tym przypadku funkcję taką spełniła Konferencja Międzyrządowa 2000 rozpoczęta 14 lutego 2000 r. a zakończona podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Nicei 7-11 grudnia 2000 r. Po podpisaniu, traktat wymaga ratyfikacji „przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich wymogami konstytucyjnymi”.

Pierwsza wersja Traktatu opublikowana została 12 grudnia 2000 r. a następnie poddana ostatecznej redakcji merytorycznej i językowej właściwych służb Sekretariatu Generalnego Rady UE uwzględniającej poprawki zgłaszane przez państwa członkowskie. Podstawą niniejszego tłumaczenia jest ostateczna wersja traktatu, która podpisana została w Nicei 26 lutego 2001 r. Tekst polski, oparty na angielskiej i niemieckiej wersji językowej, korygowanej wersją w języku francuskim, poddany został wstępnej weryfikacji merytorycznej, dokonanej przez prof. Cezarego Mika.

SPIS TREŚCI

	Strona
PREAMBUŁA	4
CZĘŚĆ PIERWSZA: ZMIANY RZECZOWE	8
- ARTYKUŁ 1: numery 1 – 15 (TUE)	8
- ARTYKUŁ 2: numery 1 – 47 (TUE)	24
- ARTYKUŁ 3: numery 1 – 25 (TWE)	57
- ARTYKUŁ 4: numery 1 – 19 (EWWS)	72
- ARTYKUŁ 5: Protokół w sprawie Statutu ESBC oraz EBC	84
- ARTYKUŁ 6: Protokół w sprawie Przywilejów i Immunitetów Wspólnot Europejskich	85
CZĘŚĆ DRUGA: POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE	86
- ARTYKUŁY 7 – 13	86
PROTOKOŁY:	88
- Protokół w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej	90
- Protokół w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości	99
- Protokół w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego EWWS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali	129
- Protokół do art. 67 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską	132
AKT KOŃCOWY	134
DEKLARACJE PRZYJĘTE PRZEZ KONFERENCJĘ	141
DEKLARACJE PRZYJĘTE PRZEZ KONFERENCJĘ DO WIADOMOŚCI	170

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

PREZYDENT IRLANDII,

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW,

PREZYDENT REPUBLIKI AUSTRII,

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,

PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDII,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL SZWECJI,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ
BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

PRZYWOŁUJĄC historyczne znaczenie końca podziału kontynentu europejskiego;

PRAGNĄC dokończyć zapoczątkowany przez Traktat z Amsterdamu proces przygotowania
instytucji Wspólnot Europejskich do funkcjonowania w poszerzonej Unii;

ZDECYDOWANI na tej podstawie prowadzić energicznie negocjacje akcesyjne tak, aby
zakończyć je zgodnie z procedurą przewidzianą w Traktacie,

POSTANOWILI dokonać następujących zmian w Traktacie o Unii Europejskiej, traktatach
ustanawiających Wspólnoty Europejskie, jak również niektórych związanych z nimi aktach
prawnych i w tym celu powołali jako swoich pełnomocników:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW:

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII:

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC:

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII:

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ:

PREZYDENT IRLANDII:

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA:

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW:

PREZYDENT REPUBLIKI AUSTRII:

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ:

PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDII:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL SZWECJI:

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ
BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ:

KTÓRZY, po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzonych we
właściwej formie, uzgodnili, co następuje:

CZĘŚĆ PIERWSZA
ZMIANY RZECZOWE

ARTYKUŁ 1

Zgodnie z niniejszym artykułem w Traktacie o Unii Europejskiej dokonuje się następujących
zmian :

- 1) Artykuł 7 otrzymuje następujące brzmienie :
„Artykuł 7
1. Rada stanowiąc większością czterech piątych swych członków na uzasadniony wniosek jednej trzeciej państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego lub Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może stwierdzić wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie zasad określonych w art. 6 ust. 1 i udzielić temu państwu niezbędnych zaleceń. Przed takim stwierdzeniem Rada wysłuchuje zainteresowanego państwa członkowskiego, stanowiąc zgodnie z tą samą procedurą może wezwać osoby niezależne do przedstawienia w odpowiednim terminie sprawozdania dotyczącego sytuacji w tym państwie członkowskim.

- Rada systematycznie bada, czy przyczyny zaistniałej sytuacji pozostają nadal aktualne.
2. Rada w składzie szefów państw i rządów, działając jednomyślnie na wniosek jednej trzeciej państw członkowskich lub Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może stwierdzić, po wezwaniu rządu tego państwa członkowskiego do zajęcia stanowiska, poważne i trwale naruszenie przez państwo członkowskie zasad określonych w art. 6 ust.1.
  3. Po takim stwierdzeniu Rada może postanowić kwalifikowaną większością głosów o zawieszeniu określonych praw, które wynikają dla państwa członkowskiego ze stosowania niniejszego Traktatu, łącznie z prawem do głosowania przedstawiciela rządu tego państwa członkowskiego w Radzie. Rada uwzględnia przy tym możliwe skutki takiego zawieszenia dla praw i obowiązków osób fizycznych i prawnych. Zobowiązania wynikające z niniejszego Traktatu w każdym przypadku pozostają dla tego państwa w mocy.
  4. Rada może następnie postanowić kwalifikowaną większością głosów o zmianie środków podjętych na podstawie ust.3 lub odstąpieniu od nich, jeśli w sytuacji, która doprowadziła do ich wprowadzenia, nastąpiły zmiany.
  5. Dla celów niniejszego artykułu Rada podejmuje działanie, nie biorąc pod uwagę głosu przedstawiciela rządu danego państwa członkowskiego. Wstrzymanie się od głosu członków obecnych lub ich reprezentantów nie stanowi przeszkody w podjęciu decyzji określonych w ust. 2. Kwalifikowana większość głosów oznacza taki sam udział głosów ważonych członków Rady, jaki jest ustalony w art. 205 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
Niniejszy ustęp pozostaje również w mocy w przypadku zawieszenia prawa do głosowania zgodnie z ust.3.
  6. Dla celów ust.1 i 2 Parlament Europejski podejmuje decyzje większością dwóch trzecich głosów oddanych przez większość jego członków.”

2) Artykuł 17 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 17

1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa obejmuje wszelkie sprawy dotyczące bezpieczeństwa Unii, w tym stopniowe ustanowienie wspólnej polityki obronnej, która mogłaby doprowadzić do wspólnej obrony, jeśli Rada Europejska tak postanowi. W takim wypadku zaleci ona państwom członkowskim przyjęcie tego rodzaju decyzji zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.
Polityka Unii, określona w niniejszym artykule, nie narusza szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obronnej niektórych państw członkowskich. Szanuje ona zobowiązania niektórych państw członkowskich, wynikające z Paktu Północnoatlantyckiego, które uważają, że ich wspólna polityka obronna jest realizowana w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) i jest zgodna z ustaloną w tych ramach wspólną polityką bezpieczeństwa i obroną.
Stopniowe ustanowienie wspólnej polityki obronnej będzie wspierane przez współpracę między państwami członkowskimi w dziedzinie zbrojeń, w stopniu uznanym przez nie za odpowiedni.
2. Sprawy, których dotyczy niniejszy artykuł, obejmują zadania humanitarne i działania w zakresie ratownictwa, misje utrzymania pokoju oraz zarządzania kryzysami, w tym przywracania pokoju.

3. Decyzje mające implikacje w dziedzinie obrony, które są przedmiotem niniejszego artykułu, są podejmowane bez uszczerbku dla polityk i zobowiązań określonych w drugim akapicie ustępu pierwszego.
4. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla rozwoju ściślejszej współpracy między dwoma lub wieloma państwami członkowskimi na poziomie bilateralnym oraz w ramach UZE i Sojuszu Atlantyckiego, pod warunkiem, że współpraca ta nie jest sprzeczna ze współpracą określoną w niniejszym Tytule ani jej nie hamuje.
5. Dla wspierania realizacji celów ustalonych w niniejszym artykule postanowienia jego zostaną ponownie przejrzone zgodnie z art. 48.”

3) W pierwszym akapicie art. 23 ust. 2 dodaje się następujący, trzeci myślnik :
„ - gdy mianuje Specjalnego Pełnomocnika zgodnie z art.18 ust.5”

4) Artykuł 24 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 24

1. Jeśli dla realizacji postanowień niniejszego Tytułu niezbędne jest zawarcie umowy z jednym państwem lub wieloma z nich, lub z organizacjami międzynarodowymi, Rada może upoważnić Urząd Przewodniczącego, wspierany w miarę potrzeb przez Komisję, do podjęcia w tym celu negocjacji. Umowy takie zawiera Rada na zalecenie Urzędu Przewodniczącego.
2. Rada działa jednogłośnie, gdy umowa dotyczy zagadnienia wymagającego jednomyślności przy podejmowaniu decyzji wewnętrznych.

3. Gdy przewiduje się zawarcie umowy służącej wykonaniu wspólnego działania lub wspólnego stanowiska, Rada podejmuje decyzje kwalifikowaną większością głosów, odpowiednio do art.23 ust.2.
4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie również do spraw uregulowanych w Tytule VI. Gdy umowa dotyczy zagadnienia wymagającego kwalifikowanej większości głosów przy podejmowaniu decyzji lub działań wewnętrznych, Rada postanawia kwalifikowaną większością głosów, zgodnie z art.34 ust.3.
5. Umową nie jest związane państwo członkowskie, którego przedstawiciel w Radzie oświadczy, że w jego państwie konieczne jest dotrzymanie określonych procedur konstytucyjnych; pozostali członkowie Rady mogą uzgodnić, że umowa mimo to stosowana jest tymczasowo w stosunku do ich państw.
6. Umowy zawarte zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule są wiążące dla instytucji Unii.”
- 5) Artykuł 25 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 25

Nie naruszając postanowień art. 207 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa obserwuje sytuację międzynarodową w obszarach objętych Wspólną Polityką Zagraniczną i Bezpieczeństwa oraz przyczynia się do określenia polityk poprzez przekazywanie Radzie ocen na jej żądanie lub z własnej inicjatywy. Czuwa on również nad realizacją uzgodnionych polityk, nie naruszając kompetencji Urzędu Przewodniczącego i Komisji.

W zakresie niniejszego Tytułu, Komitet ten sprawuje, pod kierunkiem Rady, kontrolę polityczną i kierownictwo strategiczne operacji zarządzania kryzysami.

Rada może upoważnić Komitet do podjęcia dla potrzeb określonych przez Radę celów i czasu trwania operacji zarządzania kryzysami istotnych decyzji dotyczących kontroli politycznej i kierownictwa strategicznego operacją, w sposób nie naruszający postanowień art.47.

6) Wprowadza się następujące artykuły :

„Artykuł 27 a

1. Celem ściślejszej współpracy w którymkolwiek z obszarów, przewidzianych w niniejszym Tytule jest strzeżenie wartości i służenie interesom Unii jako całości, poprzez podkreślanie jej tożsamości jako spójnej siły na arenie międzynarodowej. Państwa uczestniczące w ściślejszej współpracy respektują:
  - zasady, cele, ogólne wytyczne i spójność Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz podejmowanych w jej ramach decyzji;
  - uprawnienia Wspólnoty Europejskiej;
  - spójność wszystkich polityk Unii z jej działaniami zewnętrznymi.
2. Postanowienia art. 11-27 oraz od art. 27 b do art.28 stosuje się do ściślejszej współpracy, o której stanowi niniejszy artykuł, chyba że art. 27 c oraz art. 43-45 stanowią inaczej.

Artykuł 27 b

Ściślejsza współpraca na mocy Tytułu V dotyczy realizacji wspólnego działania lub wspólnego stanowiska. Nie odnosi się do spraw mających implikacje wojskowe lub w dziedzinie obrony.

Artykuł 27 c

Państwa członkowskie, które zamierzają ustanowić ściślejszą współpracę zgodnie z art. 27 b kierują do Rady odpowiednie żądanie.

Żądanie przekazywane jest Komisji i do informacji Parlamentu Europejskiego. Komisja wydaje swą opinię, dotyczącą w szczególności zgodności ściślejszej współpracy z politykami Unii. Upoważnienia udziela Rada, działająca zgodnie z akapitami drugim i trzecim art.23 ust.2 i odpowiednio do art. 43-45.

Artykuł 27 d

Bez uszczerbku dla uprawnień Urzędu Przewodniczącego lub Komisji, Sekretarz Generalny Rady - Wysoki Przedstawiciel do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa czuwa w szczególności, by wszyscy członkowie Rady i Parlamentu Europejskiego zostali w pełni poinformowani o realizacji ściślejszej współpracy w dziedzinie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.

Artykuł 27 e

Każde państwo członkowskie, które pragnie uczestniczyć w ściślejszej współpracy ustanowionej zgodnie z art. 27 c, notyfikuje swój zamiar Radzie i informuje Komisję. Komisja przesyła swą opinię Radzie w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania notyfikacji. W terminie czterech miesięcy od notyfikacji Rada stanowi w tym przedmiocie, jak również o ewentualnych przepisach szczególnych, które może uznać za konieczne. Decyzję uważa się za podjętą, chyba że Rada, stanowiąca kwalifikowaną większością głosów, podejmie decyzję o pozostawieniu tej sprawy bez rozstrzygnięcia; w takim wypadku Rada podaje powody swej decyzji i określa nieprzekraczalny termin powtórnego zbadania sprawy.

Dla potrzeb niniejszego artykułu, Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów. Większość kwalifikowana oznacza taki sam udział głosów ważonych i taki sam udział liczby wchodzących w grę członków Rady, jaki jest ustalony w trzecim akapicie art.23 ust.2 niniejszego Traktatu.“

- 7) Drugi myślnik drugiego akapitu art. 29 otrzymuje następujące brzmienie :
- „ - ściślejszej współpracy organów wymiaru sprawiedliwości oraz innych właściwych władz w państwach członkowskich, także poprzez Europejski Wydział Współpracy Sądowej (Eurojust), zgodnie z postanowieniami art. 31 i 32;“
- 8) Artykuł 31 otrzymuje następujące brzmienie :
- „Artykuł 31*
1. Wspólne działanie w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych obejmuje:
- a) ułatwianie i przyspieszenie współpracy między właściwymi ministerstwami i organami wymiaru sprawiedliwości lub odpowiednimi urzędami państw członkowskich, w tym organizowanej w miarę potrzeb poprzez Eurojust, w zakresie procedury sądowej i wykonywania orzeczeń;
  - b) ułatwienie ekstradycji między państwami członkowskimi;
  - c) zapewnienie, w stopniu niezbędnym do usprawnienia tej współpracy, zgodności przepisów obowiązujących w państwach członkowskich;
  - d) zapobieganie konfliktom jurysdykcji między państwami członkowskimi;

e) stopniowe podejmowanie działań na rzecz ustanowienia minimalnych standardów w odniesieniu do znamion czynów przestępczych i wymiaru kary w dziedzinach przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i nielegalnego handlu narkotykami.

2. Rada wspiera pośredniczenie Eurojustu we współpracy poprzez:

a) umożliwienie Eurojustowi ułatwienia właściwej koordynacji działań krajowych organów ścigania w państwach członkowskich;

b) promocję wspomagania przez Eurojust dochodzeń karnych w związku z poważnymi przestępstwami transgranicznymi, zwłaszcza w ramach przestępczości zorganizowanej, ze szczególnym uwzględnieniem analiz przeprowadzanych przez Europol;

c) ułatwienie ścisłej współpracy między Eurojustem a Europejską Siecią Sądową (European Judicial Network), w szczególności celem ułatwienia spełnienia próśb o udzielenie pomocy sądowej i realizacji wniosków o ekstradycję.”

9) Artykuł 40 zastępuje się następującymi art. 40, art. 40 a oraz art. 40 b:

„Artykuł 40

1. Celem ściślejszej współpracy w którymkolwiek z obszarów przewidzianych w niniejszym Tytule jest umożliwienie Unii szybszego stania się obszarem wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji Wspólnoty Europejskiej i celów określonych w niniejszym Tytule.

2. Postanowienia art. 29-39, art. 40 a, art. 40 b i art. 41 stosuje się do przewidzianej w niniejszym artykule ściślejszej współpracy, chyba że art. 40 a oraz art. 43-45 stanowią inaczej.
3. Postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską dotyczące właściwości Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich oraz działania na jej podstawie stosuje się wobec niniejszego artykułu, art. 40 a oraz art. 40 b.

Artykuł 40 a

1. Państwa członkowskie, które zamierzają ustanowić ściślejszą współpracę zgodnie z art. 40, mogą skierować do Komisji żądanie, które może ona przedłożyć Radzie jako propozycję. Jeżeli Komisja nie przedstawia propozycji, zawiadamia o powodach swej decyzji państwa członkowskie, o których mowa. Państwa te mogą wtedy przedstawić Radzie swą inicjatywę zmierzającą do uzyskania upoważnienia do współpracy, o której mowa.
2. Upoważnienia, o którym mowa w ust.1, udziela Rada stanowiąca kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji lub z inicjatywy co najmniej ośmiu państw członkowskich i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, zgodnie z art. 43-45. Głosy członków Rady są wazone zgodnie z art.205 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Członek Rady może zażądać skierowania sprawy do Rady Europejskiej. Po skierowaniu Rada może podjąć decyzję zgodnie z postanowieniami pierwszego akapitu.

Artykuł 40 b

Każde państwo członkowskie, które pragnie uczestniczyć w ściślejszej współpracy ustanowionej zgodnie z art. 40, notyfikuje swój zamiar Radzie oraz Komisji, która przesyła swą opinię Radzie w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania notyfikacji, o ile to możliwe łącznie z zaleceniem dokonania konkretnych uzgodnień, jakie uzna za konieczne, aby umożliwić temu państwu członkowskiemu uczestniczenie we współpracy, o której mowa. W terminie czterech miesięcy od notyfikacji Rada stanowi w tym przedmiocie. Decyzję uznaje się za zaakceptowaną, chyba że Rada, stanowiąc w tym samym terminie kwalifikowaną większością głosów, podejmie decyzję o pozostawieniu tej sprawy bez rozstrzygnięcia; w takim wypadku Rada podaje powody swej decyzji i określa nieprzekraczalny termin powtórnego zbadania sprawy.

Dla potrzeb niniejszego artykułu Rada działa zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust.1.”

- 10) (nie dotyczy wersji polskojęzycznej)

- 11) Artykuł 43 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 43

Państwa członkowskie, które zamierzają ustanowić między sobą ściślejszą współpracę, mogą korzystać w tym celu z instytucji, procedur i mechanizmów przewidzianych niniejszym Traktatem oraz Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską pod warunkiem, że proponowana współpraca:

- a) ukierunkowana jest na wspieranie celów Unii i Wspólnoty, na ochronę i realizację ich interesów oraz wzmocnienie procesu ich integracji;
- b) zakłada poszanowanie Traktatów oraz jednolitych ram instytucjonalnych Unii;
- c) zakłada poszanowanie *acquis communautaire* oraz środków podjętych w zgodzie z pozostałymi postanowieniami Traktatów;
- d) pozostaje w granicach kompetencji powierzonych Unii lub Wspólnocie Europejskiej i nie wkracza w dziedziny nie należące do kompetencji wyłącznej Wspólnoty;
- e) nie narusza rynku wewnętrznego w rozumieniu art.14 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, ani też spójności gospodarczej i społecznej ustanowionej zgodnie z Tytułem XVII tego Traktatu;
- f) nie stanowi ani dyskryminacji, ani przeszkody w wymianie handlowej między państwami członkowskimi oraz nie powoduje żadnego zniekształcenia warunków konkurencji między nimi;
- g) obejmuje co najmniej osiem państw członkowskich;
- h) nie narusza kompetencji, praw i zobowiązań państw członkowskich nie biorących w niej udziału;
- i) nie narusza przepisów Protokołu włączającego *acquis Schengen* w ramy Unii Europejskiej;
- j) zgodnie z art. 43 b otwarta jest dla wszystkich państw członkowskich.“

- 12) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 43 a

Ustanowienie ściślejszej współpracy może nastąpić jedynie w ostateczności, gdy w ramach Rady stwierdzi się, że cele tego rodzaju współpracy nie mogą być osiągnięte w odpowiednim terminie przez zastosowanie zasadniczych postanowień Traktatów.

Artykuł 43 b

Po ustanowieniu ściślejszej współpracy staje się ona otwarta dla wszystkich państw członkowskich. Jest też otwarta dla nich w każdym momencie zgodnie z art. 27 e oraz art. 40 b niniejszego Traktatu, jak również art. 11 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, jeśli zastosują się do decyzji o ustanowieniu współpracy oraz decyzji już podjętych w jej ramach. Komisja i państwa członkowskie uczestniczące w ściślejszej współpracy dopilnują, aby do udziału w niej zachęcono jak największą ilość państw członkowskich.“

- 13) Artykuł 44 zastępuje się następującymi art. 44 oraz art. 40 a:

„Artykuł 44

1. Dla celów przyjęcia aktów i decyzji, koniecznych dla realizacji ściślejszej współpracy, o której mowa w art. 43, stosuje się odpowiednie postanowienia w sprawach instytucjonalnych niniejszego Traktatu oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Jednakże, o ile w obradach Rady biorą udział wszyscy jej członkowie, o tyle w podejmowaniu decyzji biorą udział przedstawiciele państw członkowskich uczestniczących w ściślejszej współpracy. Kwalifikowana większość oznacza taki sam udział głosów ważonych i taki sam udział liczby wchodzących w grę członków Rady, jaki jest ustalony w art.205 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w akapitach drugim i trzecim art.23 ust.2 niniejszego Traktatu w odniesieniu do ściślejszej współpracy, ustanowionej na podstawie art. 27 c. Jednomyślność jest osiągana jedynie głosami wchodzących w grę członków Rady.

Tego rodzaju akty i decyzje nie są częścią *acquis* Unii.

2. Państwa członkowskie stosują, w zakresie, w jakim ich to dotyczy, akty i decyzje, podjęte w celu realizacji ściślejszej współpracy, której są stroną. Takie akty i decyzje są wiążące jedynie dla państw członkowskich uczestniczących we współpracy, znajdując bezpośrednie zastosowanie jedynie w odniesieniu do tych państw. Państwa członkowskie nie uczestniczące w tej współpracy nie utrudniają jej realizacji przez uczestniczące w niej państwa członkowskie.

„Artykuł 44 a

Wydatki wynikające z realizacji ściślejszej współpracy, z wyjątkiem administracyjnych ponoszonych przez instytucje, są pokrywane przez uczestniczące w ściślejszej współpracy państwa członkowskie, chyba że po konsultacji z Parlamentem Europejskim wszyscy członkowie Rady jednogłośnie postanowią inaczej.”

14) Artykuł 45 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 45

Rada i Komisja zapewniają spójność działań podjętych na podstawie niniejszego Tytułu, oraz ich zgodność z politykami Unii i Wspólnoty, współpracując ze sobą dla osiągnięcia tego celu.“

15) Artykuł 46 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 46

Postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, dotyczące kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i wykonywania tych kompetencji są stosowane jedynie do następujących postanowień niniejszego Traktatu:

- a) postanowień zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w związku z ustanowieniem Wspólnoty Europejskiej, zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
- b) postanowień Tytułu VI, przy spełnieniu warunków przewidzianych w art.35;
- c) postanowień Tytułu VII, przy spełnieniu warunków przewidzianych w art.11 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art.40 niniejszego Traktatu;
- d) art.6 ust.2 w odniesieniu do działań organów, jeśli Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy na podstawie Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i na podstawie niniejszego Traktatu;
- e) określonych w art.7 wymogów o charakterze czysto proceduralnym w sytuacji, gdy Trybunał Sprawiedliwości działa na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego w ciągu jednego miesiąca od stwierdzenia przez Radę naruszenia przewidzianego w tym artykule.
- f) art. 46-53;”

ARTYKUŁ 2

Zgodnie z niniejszym artykułem w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską dokonuje się następujących zmian :

- 1) W miejsce artykułu 11 wprowadza się następujące artykuły 11 oraz 11 a :

„Artykuł 11

1. Państwa członkowskie, które zamierzają ustanowić ściślejszą współpracę w jednym z obszarów przewidzianych w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską, mogą skierować do Komisji żądanie, która może przedłożyć Radzie propozycję w tym zakresie. Jeżeli Komisja nie przedstawia propozycji, zawiadamia o powodach swej decyzji państwa członkowskie, o których mowa.
2. Upoważnienia do ustanowienia ściślejszej współpracy o której mowa w ust.1 udziela Rada, zgodnie z art. 43-45 Traktatu o Unii Europejskiej, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim. Gdy ściślejsza współpraca dotyczy obszaru podlegającego procedurze przewidzianej w art. 251 niniejszego Traktatu, wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego.

Członek Rady może zażądać skierowania sprawy do Rady Europejskiej. Po skierowaniu Rada może podjąć decyzję zgodnie z postanowieniami pierwszego akapitu.

3. Akty i decyzje niezbędne dla wykonywania działań w ramach ściślejszej współpracy podlegają wszystkim odpowiednim przepisom Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, o ile niniejszy artykuł oraz art. 43-45 Traktatu o Unii Europejskiej nie stanowią inaczej.

„Artykuł 11 a

Każde państwo członkowskie, które pragnie uczestniczyć w ściślejszej współpracy ustanowionej zgodnie z art. 11, notyfikuje swój zamiar Radzie i Komisji, która przesyła opinię Radzie w terminie trzech miesięcy od daty notyfikacji. W terminie czterech miesięcy od notyfikacji, Komisja stanowi w tym przedmiocie, jak również o ewentualnych przepisach szczególnych, które może uznać za konieczne.“

- 2) W art. 13 dotychczasowy tekst staje się ust.1, dodaje się następujący ust.2:
  - „ 2. Jeżeli dla wsparcia działań podjętych przez państwa członkowskie dla przyczynienia się do osiągnięcia celów, o których mowa w niniejszym artykule, Rada, odstępując od postanowień ust.1, uchwała wspólnotowe środki zachęty, z wykluczeniem harmonizacji przepisów prawnych i regulacji wykonawczych państw członkowskich, działa ona zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251.”

3) Artykuł 18 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 18

1. Każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego poruszania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków określonych w niniejszym Traktacie oraz przepisów wydanych dla jego wykonania.
2. Gdyby okazało się, że dla osiągnięcia tego celu konieczne jest działanie Wspólnoty a Traktat nie przewiduje niezbędnych uprawnień, Rada może uchwalić przepisy zmierzające do wykonywania praw uregulowanych ust.1. Rada stanowi zgodnie z procedurą określoną w art.251.
3. Ustępu drugiego nie stosuje się w odniesieniu do postanowień dotyczących paszportów, dowodów tożsamości, zezwoleń pobytowych lub jakichkolwiek innych podobnych dokumentów bądź postanowień dotyczących zabezpieczenia społecznego lub ochrony socjalnej.“

4) Do art. 67 dodaje się następujący ustęp:

- „ 5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251, Rada podejmuje:
- środki przedstawione w art. 63 ust. 1 i ust. 2 lit. a), o ile Rada, stanowiąc zgodnie z postanowieniami ust.1 niniejszego artykułu, przyjęła uprzednio prawodawstwo wspólnotowe określające wspólne reguły i podstawowe zasady rządzące tymi zagadnieniami;

- działania określone w art. 65, za wyjątkiem aspektów odnoszących się do prawa rodzinnego.”

5) Artykuł 100 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 100

1. Bez uszczerbku dla innych procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, może zdecydować o środkach odpowiednich do sytuacji gospodarczej, zwłaszcza jeśli pojawią się poważne trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty.
2. Gdy państwo członkowskie odczuwa trudności lub istotne zagrożenie poważnymi trudnościami z racji klęsk żywiołowych lub nadzwyczajnych okoliczności wymykających się spod jego kontroli, Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, może na pewnych warunkach przyznać danemu państwu członkowskiemu wspólnotową pomoc finansową. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętej decyzji.”

6) Artykuł 111 ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie :

- „ 4. Z zastrzeżeniem ust. 1, Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, decyduje o stanowisku, jakie zajmuje Wspólnota na szczeblu międzynarodowym w odniesieniu do kwestii, które leżą w szczególnym interesie unii gospodarczej i walutowej, oraz o jej reprezentacji w poszanowaniu podziału kompetencji przewidzianego w art. 99 i 105.”

7) Artykuł 123 ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie :

„ 4. Z dniem wejścia w życie trzeciej fazy Rada, stanowiąc jednomyślnie głosami państw członkowskich nie objętych derogacją, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, uchwała kursy wymiany, w stosunku do których ich waluty są nieodwołalnie ustalone oraz określony nieodwołalny kurs, po jakim Ecu zastępuje te waluty, a Ecu będzie samodzielną walutą. Środek ten nie zmienia wartości zewnętrznej Ecu. Rada stanowiąc kwalifikowaną większością głosów państw członkowskich nie objętych derogacją, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, podejmuje inne środki niezbędne do szybkiego wprowadzenia Ecu jako jednolitej waluty w tych państwach członkowskich. Odpowiednio stosuje się postanowienia drugiego zdania art.122 ust.5.”

8) Artykuł 133 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 133

1. Wspólna polityka handlowa oparta jest na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmian stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednolicenia środków liberalizacji, polityki eksportowej oraz obrony handlu, które są podejmowane w razie dumpingu lub subwencji.
2. Komisja przedkłada Radzie propozycje w celu realizacji wspólnej polityki handlowej.

3. Jeżeli istnieje potrzeba wynegocjowania umów z jednym lub wieloma państwami, albo z organizacjami międzynarodowymi, Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która upoważnia ją do rozpoczęcia koniecznych rokowań. Rada i Komisja odpowiadają za zapewnienie zgodności negocjowanych umów z politykami i regułami wewnętrznymi Wspólnoty.

Rokowania te prowadzone są przez Komisję w konsultacji ze specjalnym komitetem mianowanym przez Radę, wspierającym ją w wykonywaniu tego zadania i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej skierować. Komisja składa specjalnemu komitetowi regularne sprawozdania z postępów w rokowaniach.

Mają zastosowanie odpowiednie przepisy art.300.

4. W wykonywaniu kompetencji przyznanych niniejszym artykułem, Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów.
5. Postanowienia ust.1 - 4 stosuje się również do rokowań i zawierania umów dotyczących handlu usługami oraz handlowych aspektów własności intelektualnej, o ile nie są one objęte postanowieniami tych ustępów, oraz bez uszczerbku dla postanowień ust.6.

Na zasadzie odstępstwa od ust.4, Rada działa jednomyślnie przy rokowaniach i zawieraniu umowy w dziedzinie, o której mowa w pierwszym akapicie, jeżeli umowa ta zawiera postanowienia wymagające jednomyślności do uchwalania reguł wewnętrznych, bądź gdy dotyczy ona dziedziny, w której Wspólnota, uchwalając reguły wewnętrzne, nie korzystała jeszcze z kompetencji przyznanych jej Traktatem.

Rada działa jednomyślnie w związku z rokowaniami i zawieraniem umowy poziomej, o ile jest ona również objęta poprzednim akapitem bądź akapitem drugim ustępu 6.

Postanowienia niniejszego ustępu nie naruszają prawa państw członkowskich do podtrzymywania i zawierania umów z krajami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi, o ile tego rodzaju umowy zapewniają poszanowanie prawa wspólnotowego i innych istotnych umów międzynarodowych.

6. Rada nie może zawrzeć umowy, jeśli obejmuje ona postanowienia, które mogłyby wykroczyć poza kompetencje wewnętrzne Wspólnoty, w szczególności prowadząc do harmonizacji przepisów ustawodawczych lub rozporządzeń wykonawczych państw członkowskich w obszarze, w którym Traktat taką harmonizację wyklucza.

W związku z tym, na zasadzie odstępstwa od pierwszego akapitu ust.5, umowy dotyczące handlu usługami z dziedziny kultury i środków audiowizualnych, edukacji, służb socjalnych i ochrony zdrowia ludzkiego nadal wchodzą w zakres wspólnych kompetencji Wspólnoty i jej państw członkowskich. W efekcie negocjowanie tego typu umów wymaga, oprócz decyzji Wspólnoty podjętej zgodnie z odpowiednimi postanowieniami art. 300, wspólnej zgody państw członkowskich. Umowy tak negocjowane zawierają łącznie Wspólnota i państwa członkowskie.

Negocjowanie i zawieranie umów międzynarodowych w dziedzinie transportu nadal podlega postanowieniom Tytułu V i art. 300.

7) Rada, działając jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim może, nie naruszając postanowień akapitu pierwszego w ust. 6, rozszerzyć stosowanie ust. 1-4 na międzynarodowe negocjacje i umowy dotyczące własności intelektualnej, o ile nie są one objęte ust. 5.“

9) Artykuł 137 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 137

1. Dla urzeczywistnienia celów określonych w art.136 Wspólnota wspiera i uzupełnia działanie państw członkowskich w następujących dziedzinach:

- a) poprawy w szczególności otoczenia pracy, mającej celu ochronę zdrowia i bezpieczeństwa pracowników;
- b) warunków pracy;
- c) bezpieczeństwa socjalnego i ochrony socjalnej pracowników;
- d) ochrony pracowników w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę;
- e) informacji i konsultacji pracowniczej;
- f) reprezentacji i zbiorowej ochrony interesów pracowników i pracodawców, w tym współdecydowania, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5;

- g) warunków zatrudnienia obywateli państw trzecich przebywających legalnie na terytorium Wspólnoty;
- h) integracji osób wyłączonych z rynku pracy, bez uszczerbku dla art.150;
- i) równości mężczyzn i kobiet w odniesieniu do ich szans na rynku pracy i traktowania w miejscu pracy;
- j) zwalczania izolacji społecznej;
- k) modernizacji systemów ochrony socjalnej, bez uszczerbku dla lit. c).

2. W tym celu Rada:

- a) z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawodawczych lub rozporządzeń wykonawczych państw członkowskich może przyjąć środki przeznaczone do stwarzania zachęt do współpracy między państwami członkowskimi, poprzez inicjatywy mające na celu polepszenie wiedzy, rozwój wymiany informacji i najlepszych praktyk, popieranie podejść nowatorskich oraz ocenę doświadczeń;
- b) w obszarach określonych w ust.1 lit. a) - i) może uchwalić, w drodze dyrektyw, minimalne przepisy stopniowo wprowadzane w życie, z uwzględnieniem warunków i norm technicznych istniejących w każdym z państw członkowskich. Dyrektywy te zapobiegają nakładaniu administracyjnych, finansowych i prawnych środków przymusu, które byłyby sprzeczne z tworzeniem i rozwijaniem małych i średnich przedsiębiorstw.

Rada stanowi według procedury określonej w art.251 i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, za wyjątkiem obszarów ustalonych w ust.1 lit. c), d), f) i g), w odniesieniu do których Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz wyżej wymienionymi Komitetami. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może zdecydować o zastosowaniu procedury przewidzianej w art. 251 w odniesieniu do ust. 1, lit. d), f) i g).

3. Państwo członkowskie może powierzyć partnerom społecznym, na ich wspólne żądanie, wykonanie dyrektyw przyjętych w zastosowaniu ust.2.

W tym przypadku, państwo członkowskie upewnia się, że najpóźniej w dniu, w którym dyrektywa musi zostać przetransponowana zgodnie z art. 249, partnerzy społeczni uchwalili niezbędne przepisy w drodze umowy, a państwo to zobowiązane jest przyjąć wszystkie niezbędne przepisy pozwalające mu na to, aby w każdej chwili było w stanie zagwarantować rezultaty narzucone dyrektywą.

4. Przepisy uchwalone na mocy niniejszego artykułu:
  - nie naruszają prawa państw członkowskich do ustalenia podstawowych zasad swych systemów zabezpieczenia społecznego, nie mogą też wpływać w sposób znaczący na ich równowagę finansową;
  - nie mogą przeszkodzić państwu członkowskiemu w utrzymaniu lub ustanowieniu bardziej rygorystycznych środków ochronnych, zgodnych z niniejszym Traktatem.

5. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania do wynagrodzenia za pracę, swobody zrzeszania się, prawa do strajku ani prawa do lokautu.“

10) Akapit drugi art.139 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów, o ile odnośne porozumienie nie zawiera jednego lub więcej postanowień, dla których zgodnie z art. 137 ust.2 wymagana jest jednomyślność. W takim przypadku Rada stanowi jednogłośnie.“

11) Artykuł 144 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 144

Po konsultacji z Parlamentem Europejskim Rada powołuje Komitet Ochrony Socjalnej o charakterze konsultacyjnym, celem rozwoju współpracy w dziedzinie ochrony socjalnej między państwami członkowskimi a Komisją. Do zadań Komitetu należy:

- śledzenie rozwoju sytuacji socjalnej i polityk ochrony socjalnej w państwach członkowskich i we Wspólnocie;
- rozwijanie wymiany informacji, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi oraz między nimi a Komisją;
- sporządzanie sprawozdań, formułowanie opinii i podejmowanie innych prac w zakresie swych kompetencji, na wniosek Rady, Komisji lub z własnej inicjatywy, bez uszczerbku dla postanowień art.207.

Wypełniając swój mandat, Komitet nawiązuje odpowiednie kontakty z partnerami społecznymi.

Każde państwo członkowskie oraz Komisja mianują po dwóch członków Komitetu.“

12) Art. 157 ust.3 otrzymuje następujące brzmienie:

„(3) Wspólnota przyczynia się do osiągnięcia celów określonych w ust.1 przez polityki i działania, które prowadzi na podstawie innych przepisów niniejszego Traktatu. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art.251 i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, może zdecydować o szczegółowych środkach przeznaczonych do wspierania działań prowadzonych przez państwa członkowskie, dla osiągnięcia celów określonych w ust.1.

Niniejszy Tytuł nie stanowi podstawy do wprowadzenia przez Wspólnotę jakiegokolwiek środka, który mogłyby powodować zakłócenia konkurencji bądź obejmować postanowienia dotyczące podatków lub odnoszące się do praw i interesów pracowniczych.”

13) Akapit trzeci art. 159 otrzymuje następujące brzmienie:

„Jeśli okażą się niezbędne działania szczególne poza funduszami i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych polityk Wspólnoty, działania te mogą być uchwalone przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w art.251 i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.”

14) Do artykułu 161 dodaje się następujący trzeci akapit:

„Od 1 stycznia 2007 r. Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, jeżeli do tego dnia zostanie przyjęta obowiązująca od 1 stycznia 2007 r. wieloletnia perspektywa finansowa oraz związane z nią Porozumienie Międzyinstytucjonalne. W przeciwnym razie procedurę, o której mowa w niniejszym akapicie, stosuje się od daty ich przyjęcia.”

15) Art. 175 ust.2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. Na zasadzie odstępstwa od procedury decyzyjnej przewidzianej w ust.1 i bez uszczerbku dla art.95, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, uchwała:

- a) przepisy co do zasady o charakterze fiskalnym;
- b) środki wpływające na:
  - zagospodarowanie przestrzenne;
  - zarządzanie ilościowe zasobami wodnymi, w sposób bezpośredni lub pośredni wpływające na dostępność tych zasobów;
  - przeznaczenie gruntów, z wyjątkiem zarządzania odpadami;
- c) Środki wpływające odczuwalnie na wybór państwa członkowskiego między różnymi źródłami energii i ogólną strukturę jego zaopatrzenia energetycznego.

Rada, stanowiąc na warunkach przewidzianych w ust.1, może określić te kwestie przewidziane w niniejszym paragrafie, co do których decyzje powinny być podejmowane kwalifikowaną większością głosów.”

16) W Części Trzeciej dodaje się następujący tytuł:

„TYTUŁ XXI

WSPÓLPRACA GOSPODARCZA, FINANSOWA I TECHNICZNA Z KRAJAMI TRZECIMI

„*Artykuł 181 a*

1. Bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszego Traktatu, w szczególności postanowień Tytułu XX, Wspólnota prowadzi w zakresie swoich kompetencji działania dotyczące współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z krajami trzecimi; działania te stanowią uzupełnienie działań państw członkowskich i są zgodne z polityką Wspólnoty w dziedzinie współpracy w rozwoju.

Polityka Wspólnoty w tej dziedzinie przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu rozwoju oraz wzmocnienia demokracji i rządów prawa, jak również celu poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

2. Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała środki niezbędne do realizacji ust.1. Rada stanowi jednomyślnie w odniesieniu do zawierania umów stowarzyszeniowych, określonych w art.310 oraz umów, które zostaną zawarte z państwami kandydującymi do członkostwa w Unii.

3. W zakresie swoich odpowiednich kompetencji Wspólnota i państwa członkowskie współpracują z krajami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi. Sposoby współpracy Wspólnoty mogą być przedmiotem umów między nią a stronami trzecimi, negocjowanych i zawieranych zgodnie z art.300.

Akapit pierwszy nie narusza kompetencji państw członkowskich w zakresie negocjowania w ramach organów międzynarodowych i zawierania umów międzynarodowych.“

17) Akapit drugi art.189 otrzymuje następujące brzmienie:

„Liczba członków Parlamentu Europejskiego nie przekracza 732.”

18) Art. 190 ust.5 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 5. Parlament Europejski określa status i ogólne warunki wykonywania funkcji przez jego członków, po uzyskaniu opinii Komisji i aprobaty Rady stanowiącej kwalifikowaną większością głosów. Wszelkie przepisy lub warunki odnoszące się do opodatkowania obecnych lub byłych członków wymagają jednomyślności Rady.”

19) Do artykułu 191 dodaje się następujący drugi akapit:

„Rada, działająca zgodnie z procedurą przewidzianą w art.251, określa statut partii politycznych na poziomie europejskim, w szczególności reguły dotyczące ich finansowania.”

20) Art. 207 ust.2 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego, wysokiego przedstawiciela do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, któremu pomaga zastępca sekretarza generalnego odpowiedzialny za zarządzanie Sekretariatem Generalnym. Sekretarz generalny i zastępca sekretarza generalnego są mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większość głosów. Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.”

21) Art. 210 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 210

Rada, stanowiąc kwalifikowaną większość głosów, ustala uposażenia, dodatki i emerytury Przewodniczącego i członków Komisji, prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości oraz członków i sekretarza Sądu Pierwszej Instancji. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większość głosów, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

22) Art. 214 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 2. Rada, obradująca w składzie Szefów Państw i Rządów i stanowiąca kwalifikowaną większość głosów, wyznacza osobę, którą zamierza mianować Przewodniczącym Komisji; desygnacja ta jest zatwierdzana przez Parlament Europejski.

Stanowiąc kwalifikowaną większością głosów i w porozumieniu z desygnowanym Przewodniczącym, Rada przyjmuje sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich listę innych osób, które zamierza mianować członkami Komisji.

Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji wyznaczeni w ten sposób podlegają jako kolegium zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów.”

23) Art. 215 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 215

Poza wypadkami normalnej rotacji lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego dobrowolnego ustąpienia lub złożenia z urzędu.

Na okres pozostający do zakończenia mandatu w przypadku wakatów spowodowanego przez dymisję, złożenie z urzędu lub śmierć członka Komisji jest on zastępowany przez nowego członka, mianowanego przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, złożenia z urzędu lub śmierci Przewodniczącego, jest on zastępowany na okres pozostały do końca mandatu. Procedura przewidziana w art. 214 ust. 2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku złożenia z urzędu, przewidzianego w art. 216, członkowie Komisji pełnią swe funkcje do chwili ich zastąpienia, lub do czasu, gdy Rada zadecyduje zgodnie z postanowieniami ustępu drugiego, że nie trzeba powoływać następcy.

24) Art. 217 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 217

1. Komisja działa pod kierownictwem politycznym Przewodniczącego, który podejmuje decyzje dotyczące jej organizacji wewnętrznej celem zagwarantowania spójności, skuteczności i kolegialności jej działania.

2. Przewodniczący ustala zakres obowiązków spoczywających na Komisji i rozdziela obowiązki pomiędzy jej członków. Przewodniczący może dokonywać zmian w przydzielanych obowiązkach w trakcie kadencji Komisji. Członkowie Komisji wypełniają powinności przydzielone im przez Przewodniczącego i jemu podlegają.

3. Po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji, Przewodniczący mianuje Wiceprzewodniczących spośród jej członków.

4. Na żądanie Przewodniczącego członek Komisji składa rezygnację, po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji.”

25) Skreśla się pierwszy akapit art. 219.

26) Art. 220 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 220

Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji, każdy w granicach swej właściwości, zapewniają poszanowanie prawa w wykładni i stosowaniu niniejszego Traktatu.

Przy Sądzie Pierwszej Instancji mogą być tworzone dodatkowo izby sądowe na warunkach określonych w art. 225 a, w celu wykonywania właściwości sądowej w niektórych, specyficznych dziedzinach, określonych niniejszym Traktatem.“

27) Art. 221 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 221

W skład Trybunału Sprawiedliwości wchodzi jeden sędzia z każdego państwa członkowskiego.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje w Izbach lub w składzie Wielkiej Izby, stosownie do zasad ustalonych w tym zakresie w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

W przypadkach przewidzianych w Statucie Trybunał Sprawiedliwości może obradować na posiedzeniu plenarnym.”

28) Art. 222 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 222

Trybunał Sprawiedliwości wspiera ośmiu rzeczników generalnych. Na wniosek Trybunału Sprawiedliwości Rada, stanowiąc jednogłośnie, może zwiększyć liczbę rzeczników generalnych.

Zadaniem rzecznika generalnego jest przedkładanie publicznie, w sposób całkowicie bezstronny i niezależny, umotywowanych wniosków w sprawach, w których przewidziane jest jego zaangażowanie stosownie do postanowień Statutu Trybunału Sprawiedliwości.“

29) Art. 223 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 223

Sędziowie oraz rzecznicy generalni powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje, wymagane w odnośnych państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych, względnie będących doradcami prawnymi o uznanych kompetencjach; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich.

Co trzy lata następuje zmiana części składu sędziowskiego i rzeczników generalnych, stosownie do warunków określonych w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Sprawiedliwości. Prezes Trybunału Sprawiedliwości może być wybrany ponownie.

Ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni mogą być powołani ponownie.

Trybunał Sprawiedliwości powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Trybunał Sprawiedliwości przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.”

30) Art. 224 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 224

W skład Sądu Pierwszej Instancji wchodzi co najmniej po jednym sędziem z każdego państwa członkowskiego. Liczba sędziów ustalona jest w Statucie Trybunału Sprawiedliwości. Statut może przewidywać, że Sąd Pierwszej Instancji ma być wspierany przez rzeczników generalnych.

Członkowie Sądu Pierwszej Instancji powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane do zajmowania wysokich stanowisk sądowych; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich. Co trzy lata następuje zmiana części członków. Ustępujący członkowie mogą być powołani ponownie.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Sądu Pierwszej Instancji. Prezes Sądu Pierwszej Instancji może być wybrany ponownie.

Sąd Pierwszej Instancji powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Sąd Pierwszej Instancji przyjmuje w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile Statut Trybunału Sprawiedliwości nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu, dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, stosowane są do Sądu Pierwszej Instancji.“

31) Art. 225 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 225

1. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania w pierwszej instancji skarg określonych w art.230, 232, 235, 236 i 238, za wyjątkiem skarg, w odniesieniu do których właściwe są izby sądowe oraz skarg zastrzeżonych na mocy Statutu dla Trybunału Sprawiedliwości. Statut ten może przyznać Sądowi Pierwszej Instancji właściwość w innych kategoriach skarg.

Od orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji, wydanych na mocy postanowień niniejszego ustępu, przysługuje wyłącznie w kwestiach prawnych odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie przewidzianym w Statucie.

2. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania skarg przeciwko orzeczeniom izb sądowych, utworzonych na podstawie art. 225 a.

Orzeczenia wydane przez Sąd Pierwszej Instancji na podstawie przepisów niniejszego ustępu mogą być na zasadzie wyjątku rozpatrywane przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą mieć one wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.

3. Sąd Pierwszej Instancji właściwy jest do rozpatrywania pytań wstępnych na podstawie art. 234, w określonych obszarach ustalonych w Statucie.

O ile w ocenie Sądu Pierwszej Instancji dana sprawa wymaga orzeczenia precedensowego, które może mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego, może on przekazać tę sprawę do rozstrzygnięcia Trybunałowi Sprawiedliwości.

Orzeczenia wydawane przez Sąd Pierwszej Instancji w sprawach pytań wstępnych mogą być na zasadzie wyjątku przedmiotem ponownego rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą one mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.“

32) Wprowadza się następujący artykuł:

„Artykuł 225 a

Rada, działając jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości, lub na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, może tworzyć izby sądowe do rozpatrywania i orzekania w pierwszej instancji w określonych rodzajach skarg wniesionych w specyficznych obszarach.

Decyzja, na mocy której tworzona jest izba sądowa, określa zasady organizacji izby oraz zakres przyznanej jurysdykcji.

Od orzeczeń wydawanych przez izby sądowe przysługuje odwołanie do Sądu Pierwszej Instancji wyłącznie w kwestiach prawnych oraz, o ile jest to przewidziane w decyzji tworzącej izbę, również w kwestiach co do faktu.

Członkowie izb sądowych nominowani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane dla pełnienia funkcji sądowych. Są oni powoływani przez Radę działającą jednogłośnie.

Izby sądowe przyjmują swoje regulaminy wewnętrzne w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Regulaminy te zatwierdzane są przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile decyzja tworząca izby sądowe nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości oraz postanowienia Statutu Trybunału Sprawiedliwości stosowane są do izb sądowych.“

33) Wprowadza się następujący artykuł:

„Artykuł 229 a

„Nie naruszając pozostałych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, działając jednogłośnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, może podjąć decyzję w sprawie nadania Trybunałowi Sprawiedliwości jurysdykcji w zakresie przez nią określonym w odniesieniu do sporów dotyczących stosowania aktów przyjętych na podstawie niniejszego Traktatu, tworzących wspólnotowe prawa własności przemysłowej. Rada zaleci państwom członkowskim przyjęcie tych decyzji zgodnie z ich własnymi wymogami konstytucyjnymi.

34) Akapity drugi i trzeci art. 230 otrzymują następujące brzmienie:

W tym celu Trybunał właściwy jest w sprawach wniesionych przez państwo członkowskie, przez Parlament Europejski, Radę albo Komisję ze względu na brak kompetencji, naruszenie istotnego wymogu proceduralnego, naruszenie niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek przepisu odnoszącego się do jego stosowania oraz ze względu na nadużycie władzy.

Na takich samych zasadach Trybunał Sprawiedliwości właściwy jest w sprawach wnoszonych przez Trybunał Obrachunkowy i EBC w celu ochrony ich uprawnień.“

35) Art. 245 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 245

Statut Trybunału Sprawiedliwości zawarty jest w odrębnym Protokole.

Postanowienia Protokołu, za wyjątkiem postanowień zawartych w Tytule I, mogą być zmienione przez Radę działającą jednogłośnie na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, lub na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości.

36) W artykule 247 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. W skład Trybunału Obrachunkowego wchodzi po jednym przynależnym każdego z państw członkowskich.”

b) ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego powoływani są na okres sześciu lat. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, przyjmuje listę członków zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być powołani ponownie.

Wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Obrachunkowego. Prezes Trybunału Obrachunkowego może być wybrany ponownie.“

37) W artykule 248 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, które jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Oświadczenie to może być uzupełnione o odrębną ocenę każdego z głównych obszarów działalności Wspólnoty.”

b) ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Poza tym Trybunał Obrachunkowy może przedstawić w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne i opinie większością członków wchodzących w jego skład. Może jednak powołać w swym łonie izby, przyjmujące pewne rodzaje sprawozdań lub opinii zgodnie z warunkami ustalonymi w jego regulaminie wewnętrznym.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

Trybunał Obrachunkowy przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga aprobaty Rady, stanowiącej kwalifikowaną większością głosów.”

38) W art. 254 wyrażenie „*Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*” otrzymuje następujące brzmienie: „*Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*”.

39) Art. 257 otrzymuje następujące brzmienie:

„*Artykuł 257*

Ustanawia się Komitet Ekonomiczno-Społeczny o charakterze konsultacyjnym.

Komitet złożony jest z przedstawicieli różnych obszarów gospodarczych i społecznych zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności przedstawicieli producentów, rolników, przewoźników, pracowników najemnych, kupców i rzemieślników, wolnych zawodów, konsumentów oraz opinii publicznej.”

40) Art. 258 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 258

Liczba członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego nie może przekroczyć 350.

Liczba ta ustalona jest następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Holandia	12
Austria	12
Portugalia	12
Finlandia	9
Szwecja	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu nie powinni być związani żadnym mandatem imperatywnym.

Wykonują oni swe funkcje w całkowitej niezależności, w interesie ogólnym

Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną głosów, określa diety członków Komitetu.”

41) Art. 259 ust.1 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 1. Członkowie Komitetu są nominowani na okres czterech lat, na wniosek państw członkowskich. Ich mandat jest odnawialny. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, przyjmuje listę członków zgodnie z propozycjami państw członkowskich.“

42) Art. 263 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 263

Ustanawia się Komitet o charakterze konsultacyjnym, zwany dalej „Komitetem Regionów”. Składa się on z przedstawicieli wspólnot regionalnych i lokalnych, posiadających mandat wyborczy społeczności regionalnej lub lokalnej, bądź odpowiedzialnych politycznie przed wybranym zgromadzeniem.

Liczba członków Komitetu Regionów nie może przekroczyć 350.

Liczba członków Komitetu Regionów ustalona jest następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Holandia	12
Austria	12
Portugalia	12
Finlandia	9
Szwecja	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu oraz w równej liczbie zastępcy członków są mianowani, na wniosek państw członkowskich, na okres czterech lat. Ich mandat jest odnawialny. Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów, przyjmuje listę członków i zastępców członków zestawioną zgodnie z propozycjami państw członkowskich. Kadencja członków Komitetu Regionów kończy się automatycznie po upływie określonego w akapicie pierwszym mandatu, na podstawie którego zostali zgłoszeni, zaś oni są zastępowani na pozostałą część kadencji zgodnie z tą samą procedurą. Nie mogą być oni równocześnie członkami Parlamentu Europejskiego.

Członkowie Komitetu nie powinni być związani żadnym mandatem imperatywnym. Wykonują oni swe funkcje w całkowitej niezależności, w interesie ogólnym Wspólnoty.

43) Art. 266 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 266

Europejski Bank Inwestycyjny jest wyposażony w osobowość prawną.

Członkami Europejskiego Banku Inwestycyjnego są państwa członkowskie.

Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego stanowi przedmiot Protokołu dołączonego do niniejszego Traktatu. Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Europejskiego Banku Inwestycyjnego i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, bądź na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, może dokonać zmian w art. 4, 11 i 12 oraz w art.18 ust.5 Statutu Banku.”

44) Art. 279 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 279

1. Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego:

- a) uchwała rozporządzenia finansowe specyfikujące w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz złożenia i weryfikacji rozliczeń;
- b) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.

Po 1 stycznia 2007 r. Rada będzie działała kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego.

2. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego, określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach reżimu zasobów własnych Wspólnoty są pozostawione do decyzji Komisji, oraz określa środki, które w odpowiednim przypadku powinny być stosowane dla stawienia czoła potrzebom gotówkowych.“

45) Art. 290 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 290

Bez uszczerbku dla postanowień Statutu Trybunału Sprawiedliwości reżim językowy instytucji Wspólnoty określa Rada stanowiąca jednogłośnie.“

46) W artykule 300 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapity drugi i trzeci ust. 2 otrzymują następujące brzmienie:

„Na zasadzie odstępstwa od reguł ust.3, te same procedury mają zastosowanie do decyzji o zawieszeniu stosowania umowy, jak również do ustalenia stanowisk, które mają być zajęte w imieniu Wspólnoty w organie stworzonym umową, gdy podejmuje on decyzje mające skutki prawne, z wyjątkiem decyzji uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy.

Parlament Europejski jest natychmiast i w pełni informowany o każdej decyzji podjętej na mocy niniejszego ustępu dotyczącej tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów lub ustalenia stanowiska wspólnotowego w organie utworzonym przez umowę.”

b) ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 6. Parlament Europejski, Rada, Komisja lub państwo członkowskie mogą zasięgać opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności przewidywanej umowy z przepisami niniejszego Traktatu. Umowa, która stała się przedmiotem negatywnej opinii Trybunału Sprawiedliwości, może wejść w życie wyłącznie na warunkach określonych w art.48 Traktatu o Unii Europejskiej.”

47) W artykule 309 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 wyrażenie „art.7 ust.2” otrzymuje brzmienie „art.7 ust.3”;
- b) w ust. 2 wyrażenie „art.7 ust.1” otrzymuje brzmienie „art.7 ust.2”.

ARTYKUŁ 3

Zgodnie z niniejszym artykułem w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej dokonuje się następujących zmian :

1) Artykuł 107 ust.2 otrzymuje następujące brzmienie :

„Liczba członków Parlamentu Europejskiego nie przekracza 732.”

2) Artykuł 108 ust.5 otrzymuje następujące brzmienie :

„ 5. Parlament Europejski określa status i ogólne warunki wykonywania funkcji przez jego członków, po uzyskaniu opinii Komisji i aprobaty Rady stanowiącej kwalifikowaną większością głosów. Wszelkie przepisy lub warunki odnoszące się do opodatkowania obecnych lub byłych członków wymagają jednomyślności Rady.”

3) Artykuł 121 ust.2 otrzymuje następujące brzmienie :

„ (2) Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego, wysokiego przedstawiciela do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, któremu pomaga zastępca sekretarza generalnego odpowiedzialny za zarządzanie Sekretariatem Generalnym. Sekretarz generalny i zastępca sekretarza generalnego są mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów. Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.”

4) Artykuł 127 ust.2 otrzymuje następujące brzmienie :

„ (2) Rada, obradująca w składzie Szefów Państw i Rządów i stanowiąca kwalifikowaną większością głosów, wyznacza osobę, którą zamierza mianować Przewodniczącym Komisji; desygnacja ta jest zatwierdzana przez Parlament Europejski.

Stanowiąc kwalifikowaną większością głosów i w porozumieniu z desygnowanym Przewodniczącym, Rada przyjmuje sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich listę innych osób, które zamierza mianować członkami Komisji.

Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji wyznaczeni w ten sposób podlegają jako kolegium zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów.”

5) Artykuł 128 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 128

Poza wypadkami normalnej rotacji lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego dobrowolnego ustąpienia lub złożenia z urzędu.

Na okres pozostający do zakończenia mandatu w przypadku wakatów spowodowanego przez dymisję, złożenie z urzędu lub śmierć lub członka Komisji jest on zastępowany przez nowego członka, mianowanego przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, złożenia z urzędu lub śmierci Przewodniczącego, jest on zastępowany na okres pozostały do końca mandatu. Procedura przewidziana w art. 127 ust.2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku złożenia z urzędu, przewidzianego w art. 129, członkowie Komisji pełnią swe funkcje do chwili ich zastąpienia, lub do czasu, gdy Rada zdecyduje zgodnie z postanowieniami ustępu drugiego, że nie trzeba powoływać następcy.”

6) Artykuł 130 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 130

1. Komisja działa pod kierownictwem politycznym Przewodniczącego, który podejmuje decyzje dotyczące jej organizacji wewnętrznej celem zagwarantowania spójności, skuteczności i kolegalności jej działania.

2. Przewodniczący ustala zakres obowiązków spoczywających na Komisji i rozdziela obowiązki pomiędzy jej członków. Przewodniczący może dokonywać zmian w przydzielanych obowiązkach w trakcie kadencji Komisji. Członkowie Komisji wypełniają powinności przydzielone im przez Przewodniczącego i jemu podlegają.

3. Po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji, Przewodniczący mianuje Wiceprzewodniczących spośród jej członków.

4. Na żądanie Przewodniczącego członek Komisji składa rezygnację, po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji.”

7) Skreśla się pierwszy akapit art. 132.

8) Artykuł 136 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 136

Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji, każdy w granicach swej właściwości, zapewniają poszanowanie prawa w wykładni i stosowaniu niniejszego Traktatu.

Przy Sądzie Pierwszej Instancji mogą być tworzone dodatkowo izby sądowe na warunkach określonych w art. 140 b, w celu wykonywania właściwości sądowej w niektórych, specyficznych dziedzinach, określonych niniejszym Traktatem.“

- 9) Artykuł 137 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 137

W skład Trybunału Sprawiedliwości wchodzi jeden sędzia z każdego państwa członkowskiego.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje w Izbach lub w składzie Wielkiej Izby, stosownie do zasad ustalonych w tym zakresie w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

W przypadkach przewidzianych w Statucie Trybunał Sprawiedliwości może obradować na posiedzeniu plenarnym.”

- 10) Artykuł 138 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 138

Trybunał Sprawiedliwości wspiera ośmiu rzeczników generalnych. Na wniosek Trybunału Sprawiedliwości Rada, działając jednogłośnie, może zwiększyć liczbę rzeczników generalnych.

Zadaniem rzecznika generalnego jest przedkładanie publicznie, w sposób całkowicie bezstronny i niezależny, umotywowanych wniosków w sprawach, w których przewidziane jest jego zaangażowanie stosownie do postanowień Statutu Trybunału Sprawiedliwości.“

11) Artykuł 139 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 139

Sędziowie oraz rzecznicy generalni powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje, wymagane w odnośnych państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych, względnie będących doradcami prawnymi o uznanych kompetencjach; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich.

Co trzy lata następuje zmiana części składu sędziowskiego i rzeczników generalnych, stosownie do warunków określonych w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Sprawiedliwości. Prezes Trybunału Sprawiedliwości może być wybrany ponownie.

Ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni mogą być powołani ponownie.

Trybunał Sprawiedliwości powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Trybunał Sprawiedliwości przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.”

12) Artykuł 140 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 140

W skład Sądu Pierwszej Instancji wchodzi co najmniej po jednym sędziem z każdego państwa członkowskiego. Liczba sędziów ustalona jest w Statucie Trybunału Sprawiedliwości. Statut może przewidywać, że Sąd Pierwszej Instancji ma być wspierany przez rzeczników generalnych.

Członkowie Sądu Pierwszej Instancji powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane do zajmowania wysokich stanowisk sądowych; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich. Co trzy lata następuje zmiana części członków. Ustupujący członkowie mogą być powołani ponownie.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Sądu Pierwszej Instancji. Prezes Sądu Pierwszej Instancji może być wybrany ponownie.

Sąd Pierwszej Instancji powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Sąd Pierwszej Instancji przyjmuje w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile Statut Trybunału Sprawiedliwości nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu, dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, stosowane są do Sądu Pierwszej Instancji.“

- 13) Artykuł 140 lit. a) otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 140 a

1. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania w pierwszej instancji skarg określonych w art. 146, 148, 151, 152 i 153, za wyjątkiem skarg, w odniesieniu do których właściwe są izby sądowe oraz skarg zastrzeżonych na mocy Statutu dla Trybunału Sprawiedliwości. Statut ten może przyznać Sądowi Pierwszej Instancji właściwość w innych kategoriach skarg.

Od orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji, wydanych na mocy postanowień niniejszego ustępu, przysługuje wyłącznie w kwestiach prawnych odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie przewidzianym w Statucie.

2. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania skarg przeciwko orzeczeniom izb sądowych, utworzonych na podstawie art. 140 b.

Orzeczenia wydane przez Sąd Pierwszej Instancji na podstawie przepisów niniejszego ustępu mogą być na zasadzie wyjątku rozpatrywane przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą mieć one wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.

3. Sąd Pierwszej Instancji właściwy jest do rozpatrywania pytań wstępnych na podstawie art. 150, w określonych obszarach ustalonych w Statucie.

O ile w ocenie Sądu Pierwszej Instancji dana sprawa wymaga orzeczenia precedensowego, które może mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego, może on przekazać tę sprawę do rozstrzygnięcia Trybunałowi Sprawiedliwości.

Orzeczenia wydawane przez Sąd Pierwszej Instancji w sprawach pytań wstępnych mogą być na zasadzie wyjątku przedmiotem ponownego rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą one mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.“

14) Dodaje się artykuł o następującym brzmieniu:

„Artykuł 140 b

Rada, działając jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości, lub na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, może tworzyć izby sądowe do rozpatrywania i orzekania w pierwszej instancji w określonych rodzajach skarg wniesionych w specyficznych obszarach.

Decyzja, na mocy której tworzona jest izba sądowa, określa zasady organizacji izby oraz zakres przyznanej jurysdykcji.

Od orzeczeń wydawanych przez izby sądowe przysługuje odwołanie do Sądu Pierwszej Instancji wyłącznie w kwestiach prawnych oraz, o ile jest to przewidziane w decyzji tworzącej izbę, również w kwestiach co do faktu.

Członkowie izb sądowych nominowani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane dla pełnienia funkcji sądowych. Są oni powoływani przez Radę działającą jednogłośnie.

Izby sądowe przyjmują swoje regulaminy wewnętrzne w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Regulaminy te zatwierdzone są przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile decyzja tworząca izby sądowe nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości oraz postanowienia Statutu Trybunału Sprawiedliwości stosowane są do izb sądowych.“

- 15) Artykuł 146 ust. 2 i 3 otrzymuje następujące brzmienie :

W tym celu Trybunał właściwy jest w sprawach wniesionych przez państwo członkowskie, przez Parlament Europejski, Radę albo Komisję ze względu na brak kompetencji, naruszenie istotnego wymogu proceduralnego, naruszenie niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek przepisu odnoszącego się do jego stosowania oraz ze względu na nadużycie władzy.

Na takich samych zasadach Trybunał Sprawiedliwości właściwy jest w sprawach wnoszonych przez Trybunał Obrachunkowy i EBC w celu ochrony ich uprawnień.“

- 16) Artykuł 160 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 160

Statut Trybunału Sprawiedliwości zawarty jest w odrębnym Protokole.

Postanowienia Protokołu, za wyjątkiem postanowień zawartych w Tytule I, mogą być zmienione przez Radę stanowiącą jednogłośnie na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, lub na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości.”

17) W artykule 160 b wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje następujące brzmienie:

„1. W skład Trybunału Obrachunkowego wchodzi po jednym przynależnym każdego z państw członkowskich.”

b) ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego powoływani są na okres sześciu lat. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, przyjmuje listę członków zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być powołani ponownie.

Wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Obrachunkowego. Prezes Trybunału Obrachunkowego może być wybrany ponownie.“

18) W artykule 160 lit. c) wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, które jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Oświadczenie to może być uzupełnione o odrębną ocenę każdego z głównych obszarów działalności Wspólnoty.”

b) ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Poza tym Trybunał Obrachunkowy może przedstawić w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne i opinie większością członków wchodzących w jego skład. Może jednak powołać w swym łonie izby, przyjmujące pewne rodzaje sprawozdań lub opinii zgodnie z warunkami ustalonymi w jego regulaminie wewnętrznym.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

Trybunał Obrachunkowy przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga aprobaty Rady, stanowiącej kwalifikowaną większością głosów.”

19) Artykuł 163 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie :

„Rozporządzenia publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Wchodzą one w życie z dniem, który określają, lub, w jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.”

20) Artykuł 165 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 165

Ustanawia się Komitet Ekonomiczno-Społeczny o charakterze konsultacyjnym.

Komitet złożony jest z przedstawicieli różnych obszarów gospodarczych i społecznych zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności przedstawicieli producentów, rolników, przewoźników, pracowników najemnych, kupców i rzemieślników, wolnych zawodów, konsumentów oraz opinii publicznej.”

21) Artykuł 166 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 166

Liczba członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego nie może przekroczyć 350.

Liczba ta ustalona jest następująco:

Belgia	12
Dania	9
Niemcy	24
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Luksemburg	6
Holandia	12
Austria	12
Portugalia	12
Finlandia	9
Szwecja	12
Zjednoczone Królestwo	24

Członkowie Komitetu nie powinni być związani żadnym mandatem imperatywnym.

Wykonują oni swe funkcje w całkowitej niezależności, w interesie ogólnym Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną głosów, określa diety członków Komitetu.”

22) Artykuł 167 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie :

„ 1. Członkowie Komitetu są nominowani na okres czterech lat, na wniosek państw członkowskich. Ich mandat jest odnawialny. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, przyjmuje listę członków zgodnie z propozycjami państw członkowskich.“

23) Artykuł 183 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 183

1. Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego:

a) uchwała rozporządzenia finansowe specyfikujące w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz złożenia i weryfikacji rozliczeń;

b) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.

Po 1 stycznia 2007 r. Rada będzie działała kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego.

2. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Obrachunkowego, określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach reżimu zasobów własnych Wspólnoty są pozostawione do decyzji Komisji, oraz określa środki, które w odpowiednim przypadku powinny być stosowane dla stawienia czoła potrzebom gotówkowych.“

23) Artykuł 190 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 190

Bez uszczerbku dla postanowień Statutu Trybunału Sprawiedliwości reżim językowy instytucji Wspólnoty określa Rada działająca jednomyślnie.“

24) W art. 204 dokonuje się następujących zmian :

a) w ust. 1 wyrażenie „art. F.1 ust. 2” zastępuje się wyrażeniem „art. 7 ust. 3”

b) w ust. 2 wyrażenie „art. F.1 ust. 1” zastępuje się wyrażeniem „art. 7 ust. 2”, zaś wyrażenie „art. F ust. 1” zastępuje się wyrażeniem „art. 6 ust. 1”.

ARTYKUŁ 4

Zgodnie z niniejszym artykułem w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali dokonuje się następujących zmian :

1) Artykuł 10 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie :

„ 2. Rada, obradująca w składzie Szefów Państw i Rządów i stanowiąca kwalifikowaną większością głosów, wyznacza osobę, którą zamierza mianować Przewodniczącym Komisji; desygnacja ta jest zatwierdzana przez Parlament Europejski.

Stanowiąc kwalifikowaną większością głosów i w porozumieniu z desygnowanym Przewodniczącym, Rada przyjmuje sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich listę innych osób, które zamierza mianować członkami Komisji.

Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji wyznaczeni w ten sposób podlegają jako kolegium zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski Przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większość głosów.”

2) Artykuł 11 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 11

1. Komisja działa pod kierownictwem politycznym Przewodniczącego, który podejmuje decyzje dotyczące jej organizacji wewnętrznej celem zagwarantowania spójności, skuteczności i kolegialności jej działania.

2. Przewodniczący ustala zakres obowiązków spoczywających na Komisji i rozdziela obowiązki pomiędzy jej członków. Przewodniczący może dokonywać zmian w przydzielanych obowiązkach w trakcie kadencji Komisji. Członkowie Komisji wypełniają powinności przydzielone im przez Przewodniczącego i jemu podlegają.

3. Po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji, Przewodniczący mianuje Wiceprzewodniczących spośród jej członków.

4. Na żądanie Przewodniczącego członek Komisji składa rezygnację, po uzyskaniu kolektywnej zgody Komisji.”

- 3) Art. 12 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 12

Poza wypadkami normalnej rotacji lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego dobrowolnego ustąpienia lub złożenia z urzędu.

Na okres pozostający do zakończenia mandatu w przypadku wakatu spowodowanego przez dymisję, złożenie z urzędu lub śmierć lub członka Komisji jest on zastępowany przez nowego członka, mianowanego przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów. Rada, stanowiąc jednogłośnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, złożenia z urzędu lub śmierci Przewodniczącego, jest on zastępowany na okres pozostały do końca mandatu. Procedura przewidziana w art. 10 ust. 2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku złożenia z urzędu, przewidzianego w art. 12 a, członkowie Komisji pełnią swe funkcje do chwili ich zastąpienia, lub do czasu, gdy Rada zdecyduje zgodnie z postanowieniami ustępu drugiego, że nie trzeba powoływać następcy.

- 4) Skreśla się akapit pierwszy art. 13.
- 5) Akapit drugi art.20 otrzymuje następujące brzmienie:

„Liczba członków Parlamentu Europejskiego nie przekracza 732.”

6) Art. 21 ust.5 otrzymuje następujące brzmienie:

„ 5. Parlament Europejski określa status i ogólne warunki wykonywania funkcji przez jego członków, po uzyskaniu opinii Komisji i aprobaty Rady stanowiącej kwalifikowaną większością głosów. Wszelkie przepisy lub warunki odnoszące się do opodatkowania obecnych lub byłych członków wymagają jednomyślności Rady.”

7) Artykuł 30 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie :

„ 2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego, wysokiego przedstawiciela do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, któremu pomaga zastępca sekretarza generalnego odpowiedzialny za zarządzanie Sekretariatem Generalnym. Sekretarz generalny i zastępca sekretarza generalnego są mianowani przez Radę stanowiącą kwalifikowaną większością głosów. Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.”

8) Artykuł 31 otrzymuje następujące brzmienie :

„Artykuł 31

Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji, każdy w granicach swej właściwości, zapewniają poszanowanie prawa w wykładni i stosowaniu niniejszego Traktatu.

Przy Sądzie Pierwszej Instancji mogą być tworzone dodatkowo izby sądowe na warunkach określonych w art. 32 e, w celu wykonywania właściwości sądowej w niektórych, specyficznych dziedzinach, określonych niniejszym Traktatem.“

- 9) Art. 32 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 32

W skład Trybunału Sprawiedliwości wchodzi jeden sędzia z każdego państwa członkowskiego.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje w Izbach lub w składzie Wielkiej Izby, stosownie do zasad ustalonych w tym zakresie w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

W przypadkach przewidzianych w Statucie Trybunał Sprawiedliwości może obradować na posiedzeniu plenarnym.”

- 10) Art. 32 a otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 32 a

Trybunał Sprawiedliwości wspiera ośmiu rzeczników generalnych. Na wniosek Trybunału Sprawiedliwości Rada, działając jednogłośnie, może zwiększyć liczbę rzeczników generalnych.

Zadaniem rzecznika generalnego jest przedkładanie publicznie, w sposób całkowicie bezstronny i niezależny, umotywowanych wniosków w sprawach, w których przewidziane jest jego zaangażowanie stosownie do postanowień Statutu Trybunału Sprawiedliwości.“

11) Art. 32 b otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 32 b

Sędziowie oraz rzecznicy generalni powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje, wymagane w odnośnych państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych, względnie będących doradcami prawnymi o uznanych kompetencjach; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich.

Co trzy lata następuje zmiana części składu sędziowskiego i rzeczników generalnych, stosownie do warunków określonych w Statucie Trybunału Sprawiedliwości.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Sprawiedliwości. Prezes Trybunału Sprawiedliwości może być wybrany ponownie.

Ustupujący sędziowie i rzecznicy generalni mogą być powołani ponownie.

Trybunał Sprawiedliwości powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Trybunał Sprawiedliwości przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.”

12) Art. 32 c otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 32 c

W skład Sądu Pierwszej Instancji wchodzi co najmniej po jednym sędziem z każdego państwa członkowskiego. Liczba sędziów ustalona jest w Statucie Trybunału Sprawiedliwości. Statut może przewidywać, że Sąd Pierwszej Instancji ma być wspierany przez rzeczników generalnych.

Członkowie Sądu Pierwszej Instancji powoływani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane do zajmowania wysokich stanowisk sądowych; są oni powoływani na okres sześciu lat, za wspólną zgodą rządów państw członkowskich. Co trzy lata następuje zmiana części członków. Ustupujący członkowie mogą być powołani ponownie.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Sądu Pierwszej Instancji. Prezes Sądu Pierwszej Instancji może być wybrany ponownie.

Sąd Pierwszej Instancji powołuje swego sekretarza i określa zasady jego działania.

Sąd Pierwszej Instancji przyjmuje w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile Statut Trybunału Sprawiedliwości nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu, dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, stosowane są do Sądu Pierwszej Instancji.“

13) Art. 32 dotrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 32 d

1. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania w pierwszej instancji skarg określonych w art. 33, 34, 35, 36, 38, 40 i 42, za wyjątkiem skarg, w odniesieniu do których właściwe są izby sądowe oraz skarg zastrzeżonych na mocy Statutu dla Trybunału Sprawiedliwości. Statut ten może przyznać Sądowi Pierwszej Instancji właściwość w innych kategoriach skarg.

Od orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji, wydanych na mocy postanowień niniejszego ustępu, przysługuje wyłącznie w kwestiach prawnych odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie przewidzianym w Statucie.

2. Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy do rozpatrywania skarg przeciwko orzeczeniom izb sądowych, utworzonych na podstawie art. 32 e.

Orzeczenia wydane przez Sąd Pierwszej Instancji na podstawie przepisów niniejszego ustępu mogą być na zasadzie wyjątku rozpatrywane przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą mieć one wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.

3. Sąd Pierwszej Instancji właściwy jest do rozpatrywania pytań wstępnych na podstawie art. 41, w określonych obszarach ustalonych w Statucie.

O ile w ocenie Sądu Pierwszej Instancji dana sprawa wymaga orzeczenia precedensowego, które może mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego, może on przekazać tę sprawę do rozstrzygnięcia Trybunałowi Sprawiedliwości.

Orzeczenia wydawane przez Sąd Pierwszej Instancji w sprawach pytań wstępnych mogą być na zasadzie wyjątku przedmiotem ponownego rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości, na warunkach i w zakresie ustalonym w Statucie, o ile zachodzi poważne ryzyko, że mogą one mieć wpływ na jedność i spójność prawa wspólnotowego.“

14) Wprowadza się następujący artykuł:

„Artykuł e

Rada, działając jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości, lub na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, może tworzyć izby sądowe do rozpatrywania i orzekania w pierwszej instancji w określonych rodzajach skarg wniesionych w specyficznych obszarach.

Decyzja, na mocy której tworzona jest izba sądowa, określa zasady organizacji izby oraz zakres przyznanej jurysdykcji.

Od orzeczeń wydawanych przez izby sądowe przysługuje odwołanie do Sądu Pierwszej Instancji wyłącznie w kwestiach prawnych oraz, o ile jest to przewidziane w decyzji tworzącej izbę, również w kwestiach co do faktu.

Członkowie izb sądowych nominowani są spośród osób dających pełne gwarancje niezawisłości i posiadających kwalifikacje wymagane dla pełnienia funkcji sądowych. Są oni powoływani przez Radę działającą jednogłośnie.

Izby sądowe przyjmują swoje regulaminy wewnętrzne w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Regulaminy te zatwierdzane są przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów.

O ile decyzja tworząca izby sądowe nie przewiduje inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości oraz postanowienia Statutu Trybunału Sprawiedliwości stosowane są do izb sądowych.“

15) W artykule 33 wprowadza się następujące zmiany:

a) Akapit pierwszy otrzymuje następujące brzmienie:

„Trybunał Sprawiedliwości właściwy jest we wszczętym przez państwo członkowskie, Parlament Europejski lub Radę postępowaniu o unieważnienie decyzji lub zaleceń Komisji z powodu braku właściwości, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia postanowień niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek przepisu dotyczącego jego stosowania lub nadużycia uprawnień. Trybunał Sprawiedliwości nie może jednak dokonywać oceny sytuacji wynikającej z faktów lub okoliczności natury gospodarczej, w świetle których Komisja podjęła decyzje lub wydała zalecenia, z wyjątkiem przypadków, w których Komisja rzekomo nadużywała uprawnień lub otwarcie nie stosowała się do postanowień niniejszego Traktatu lub wszelkich przepisów prawnych dotyczących jego stosowania.”

b) Akapit czwarty otrzymuje następujące brzmienie:

„Na takich samych zasadach Trybunał Sprawiedliwości właściwy jest w sprawach wnoszonych przez Trybunał Obrachunkowy i EBC w celu ochrony ich uprawnień.“

- 16) Art. 45 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 45

Statut Trybunału Sprawiedliwości zawarty jest w odrębnym Protokole.

Postanowienia Statutu mogą być zmienione przez Radę działającą jednogłośnie na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komisji, lub na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Trybunału Sprawiedliwości.

- 17) W artykule 45 b wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. W skład Trybunału Obrachunkowego wchodzi po jednym przynależnym każdego z państw członkowskich.”

- b) ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego powoływani są na okres sześciu lat. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, przyjmuje listę członków zgodnie z propozycjami każdego z państw członkowskich. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być powołani ponownie.

Wybierają spośród siebie na okres trzech lat Prezesa Trybunału Obrachunkowego. Prezes Trybunału Obrachunkowego może być wybrany ponownie.“

18) W art. 45 c dokonuje się następujących zmian :

a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„(1) Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, które jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Oświadczenie to może być uzupełnione o odrębną ocenę każdego z głównych obszarów działalności Wspólnoty.”

b) ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

(4) Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Poza tym Trybunał Obrachunkowy może przedstawić w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne i opinie większością członków wchodzących w jego skład. Może jednak powołać w swym łonie izby, przyjmujące pewne rodzaje sprawozdań lub opinii zgodnie z warunkami ustalonymi w jego regulaminie wewnętrznym.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

Trybunał Obrachunkowy przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Regulamin ten wymaga aprobaty Rady, stanowiącej kwalifikowaną większością głosów.”

19) W art. 96 dokonuje się następujących zmian :

- a) w ust. 1 wyrażenie „art. F.1 ust. 2” zastępuje się wyrażeniem „art. 7 ust. 3”
- b) w ust. 2 wyrażenie „art. F.1 ust. 1” zastępuje się wyrażeniem „art. 7 ust. 2”, zaś wyrażenie „art. F ust. 1” zastępuje się wyrażeniem „art. 6 ust. 1”.

ARTYKUŁ 5

Zgodnie z niniejszym artykułem w Protokole w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych oraz Europejskiego Banku Centralnego dokonuje się następujących zmian :

Do artykułu 10 dodaje się następujący ustęp:

„10 ust.6. Postanowienia art. 10 ust. 2 może zmienić Rada w składzie Szefów Państw i Rządów, stanowiąca jednogłośnie czy to na zalecenie EBC i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, czy też na zalecenie Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EBC. Rada wzywa państwa członkowskie do przyjęcia tych zaleceń. Zmiany wchodzi w życie po ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Zalecenie EBC, przedstawione zgodnie z postanowieniami niniejszego ustępu, wymaga jednogłośnej decyzji Rady Dyrektorów.“

ARTYKUŁ 6

Zgodnie z niniejszym artykułem w Protokole w sprawie Przywilejów i Immunitetów dokonuje się następujących zmian :

Art. 21 dotrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 21

Artykuły 12 - 15 oraz art.18 dotyczą sędziów, rzeczników generalnych, sekretarza i zastępców sprawozdawców Trybunału Sprawiedliwości oraz członków i sekretarza Sądu Pierwszej Instancji, bez uszczerbku dla postanowień art. 3 Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, odnoszącego się do immunitetu jurysdykcyjnego sędziów i rzeczników generalnych.”

CZEŚĆ DRUGA

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 7

Niniejszym uchyla się artykuły 1-20, 44, 45, akapity drugi i trzeci art.46, artykuły 47-49 oraz artykuły 51, 52, 54 i 55 Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

ARTYKUŁ 8

Bez uszczerbku dla pozostających w mocy artykułów Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, stosuje się wtedy, gdy Trybunał Sprawiedliwości korzysta ze swych uprawnień zgodnie z postanowieniami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali.

ARTYKUŁ 9

Niniejszym uchyla się Protokoły dotyczące Statutu Trybunału Sprawiedliwości, załączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, wprowadzając na ich miejsce Statut Trybunału Sprawiedliwości, niniejszym Traktatem dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

ARTYKUŁ 10

Niniejszym uchyla się ustanawiającą Sąd Pierwszej Instancji Wspólnoty Europejskiej Decyzję Rady 88/591/EWWS, EWG, Euratom z dnia 24 października 1988, w jej zmienionej formie - za wyjątkiem art.3, o ile zgodnie z artykułem o którym mowa Sąd Pierwszej Instancji sprawuje jurysdykcję nadaną Trybunałowi Sprawiedliwości Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali.

ARTYKUŁ 11

Niniejszy Traktat zawiera się na czas nieokreślony.

ARTYKUŁ 12

(1) Niniejszy Traktat podlega ratyfikacji przez Wysokie Umawiające się Strony zgodnie z ich wymogami konstytucyjnymi. Dokumenty ratyfikacyjne zostają zdeponowane Rządowi Republiki Włoskiej.

(2) Niniejszy Traktat wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca, następującego po złożeniu ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego.

ARTYKUŁ 13

Niniejszy Traktat został sporządzony w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach: angielskim, duńskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, niderlandzkim, irlandzkim, niemieckim, portugalskim, szwedzkim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne. Zostaje on zdeponowany w archiwum Rządu Republiki Włoskiej, który przekaże każdemu z Państw-Sygnatariuszy jego uwierzytelniony odpis.

W DOWÓD CZEGO poniżsi Pełnomocnicy złożyli swe podpisy pod niniejszym Traktatem.
Sporządzono w Nicei dnia dwudziestego szóstego lutego dwa tysiące pierwszego roku.

PROTOKOŁY

A. PROTOKÓŁ

DO TRAKTATU O UNII EUROPEJSKIEJ

ORAZ DO TRAKTATÓW USTANAWIAJĄCYCH

WSPÓLNOTY EUROPEJSKIE

PROTOKÓŁ
W SPRAWIE POSZERZENIA
UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UKŁADAJĄCE SIĘ STRONY

PRZYJĘŁY następujące przepisy, dołączone do Traktatu o Unii Europejskiej i traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie:

ARTYKUŁ 1

Uchylenie Protokołu w sprawie instytucji

Protokół w sprawie instytucji w perspektywie poszerzenia, dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej i traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, niniejszym traci moc.

ARTYKUŁ 2

Postanowienia dotyczące Parlamentu Europejskiego

1. Z dniem 1 stycznia 2004 roku do pierwszego akapitu art. 190 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz do pierwszego akapitu art. 108 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wprowadza się następujące zmiany:

„Liczba przedstawicieli wybieranych w każdym państwie członkowskim jest określona następująco:

Belgia	22
Dania	13
Niemcy	99
Grecja	22
Hiszpania	50
Francja	72
Irlandia	12
Włochy	72
Luksemburg	6
Holandia	25
Austria	17
Portugalia	22
Finlandia	13
Szwecja	18
Zjednoczone Królestwo	72”.

2. Z zastrzeżeniem zastosowania ust.3, liczba całkowita przedstawicieli w Parlamencie Europejskim na kadencję 2004-2009 będzie równa liczbie przedstawicieli wyszczególnionej w art. 190 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art. 108 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, powiększonej o liczbę przedstawicieli nowych państw członkowskich, wynikającą z traktatów akcesyjnych podpisanych najpóźniej do 1 stycznia 2004 roku.

3. Jeśli liczba całkowita przedstawicieli określona w ust.2 jest mniejsza niż 732, zastosuje się korektę proporcjonalną do przedstawicieli, którzy zostaną wybrani w każdym państwie członkowskim tak, by liczba całkowita była jak najbardziej zbliżona do 732, nie dopuszczając jednak, by korekta ta doprowadziła do zwiększenia liczby przedstawicieli wybranych w każdym państwie członkowskim ponad określoną art. 190 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art. 108 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w odniesieniu do kadencji 1999-2004.

Rada podejmie decyzję w tym celu.

4. Na zasadzie odstępstwa od drugiego akapitu art. 189 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 107 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w przypadku wejścia w życie traktatów akcesyjnych po podjęciu przez Radę decyzji określonej w drugim akapicie ust.3 niniejszego artykułu, liczba członków Parlamentu Europejskiego może na czas obowiązywania tej decyzji okresowo przekroczyć 732. Korekta, o której mowa w pierwszym akapicie ust.3 niniejszego artykułu, odnosi się również do liczby przedstawicieli wybranych w odnośnych państwach członkowskich.

ARTYKUŁ 3

Postanowienia dotyczące ważenia głosów w Radzie

1. Z dniem 1 stycznia 2005:

a) art. 205 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 118 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej zmieniają się następująco:

i) ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„(2) Jeżeli dla podjęcia uchwały przez Radę wymagana jest większość kwalifikowana, głosy członków są przydzielone według następującego systemu ważonego:

Belgia	12
Dania	7
Niemcy	29
Grecja	12
Hiszpania	27
Francja	29
Irlandia	7
Włochy	29
Luksemburg	4
Holandia	13
Austria	10
Portugalia	12
Finlandia	7
Szwecja	10
Zjednoczone Królestwo	29

Aby decyzja została przyjęta, musi uzyskać co najmniej 169 głosów za oddanych przez większość członków, jeżeli na mocy Traktatu podejmowana jest na wniosek Komisji.

W innych przypadkach aby decyzja została przyjęta, musi uzyskać co najmniej 169 głosów za oddanych przez co najmniej dwie trzecie członków.“

ii) dodaje się następujący ust. 4:

„4. Gdy decyzja ma zostać przyjęta przez Radę kwalifikowaną większością głosów, członek Rady może zażądać sprawdzenia, czy państwa członkowskie stanowiące tę większość kwalifikowaną reprezentują co najmniej 62% ogółu ludności Unii. Jeśli okazuje się, że warunek ten nie został spełniony, decyzja o której mowa nie zostaje przyjęta.”

b) Trzeci akapit art. 23 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej otrzymuje następujące brzmienie:

„Członkowie Rady dysponują głosami ważonymi zgodnie z art. 205 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Aby decyzja została przyjęta, musi uzyskać co najmniej 169 głosów za oddanych przez co najmniej dwie trzecie członków. Gdy decyzja ma zostać przyjęta przez Radę kwalifikowaną większością głosów, członek Rady może zażądać sprawdzenia, czy państwa członkowskie stanowiące tę większość kwalifikowaną reprezentują co najmniej 62% ogółu ludności Unii. Jeśli okazuje się, że warunek ten nie został spełniony, decyzja o której mowa nie zostaje przyjęta.”

c) Art. 34 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej otrzymuje następujące brzmienie:

„(3) Jeżeli do przyjęcia decyzji Rady wymagana jest kwalifikowana większość, jej członkowie dysponują głosami ważonymi zgodnie z art. 205 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Aby decyzja została przyjęta, musi uzyskać co najmniej 169 głosów za oddanych przez co najmniej dwie trzecie członków. Gdy decyzja ma zostać przyjęta przez Radę kwalifikowaną większością głosów, członek Rady może zażądać sprawdzenia, czy państwa członkowskie stanowiące tę większość kwalifikowaną reprezentują co najmniej 62% ogółu ludności Unii. Jeśli okazuje się, że warunek ten nie został spełniony, decyzja o której mowa nie zostaje przyjęta.”

2. Z chwilą każdej akcesji, próg ustalony w drugim akapicie art.205 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w drugim akapicie art.118 ust.2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oblicza się tak, aby próg większości kwalifikowanej wyrażony liczbą głosów nie przekroczył progu wynikającego z tabeli zawartej w dołączonej do Aktu Końcowego Konferencji, która przyjęła Traktat z Nicei, Deklaracji w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 4

Postanowienia dotyczące Komisji

1. Od dnia 1 stycznia 2005 roku, ze skutkiem od dnia podjęcia obowiązków przez pierwszą Komisję po tej dacie, art.213 ust.1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art.126 ust.1 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej otrzymują następujące brzmienie:

„1. Członkowie Komisji wybierani są ze względu na ich ogólne kwalifikacje oraz dają wszelkie gwarancje niezależności.

W skład Komisji wchodzi po jednym przynależnym każdego z państw członkowskich.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.”

2. Gdy Unia będzie składała się z 27 państw członkowskich, art.213 ust.1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art.126 ust.1 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej otrzymają następujące brzmienie:

„1. Członkowie Komisji wybierani są ze względu na ich ogólne kwalifikacje oraz dają wszelkie gwarancje niezależności.

Liczba członków Komisji jest mniejsza od liczby państw członkowskich. Członków Komisji wybiera się według opartej o zasadę równości systemu rotacji, do którego ustalenia wykonawcze uchwała Rada, stanowiąc jednomyślnie.

Liczbę członków Komisji ustala Rada, stanowiąc jednomyślnie.“

Niniejsze zmiany wprowadza się od dnia, w którym pierwsza Komisja po dacie akcesji dwudziestego siódmego państwa członkowskiego Unii podejmie swe obowiązki.

3. Po podpisaniu traktatu o akcesji dwudziestego siódmego państwa członkowskiego Unii stanowiąca jednomyślnie Rada uchwała:

- liczbę członków Komisji;
- szczegóły stworzonego w oparciu o zasadę równości systemu rotacji, obejmujące wszelkie kryteria i reguły konieczne do automatycznego określania składu kolejnych kolegiów, w oparciu o następujące zasady:
  - a) państwa członkowskie traktuje się na zasadzie zachowania ścisłej równości przy ustalaniu kolejności i długości zajmowania przez ich przynależnych mandatu członka Komisji; różnica między liczbą całkowitą kadencji pełnionych przez przynależnych jakiegokolwiek pary państw członkowskich nie może zatem przekraczać jednej kadencji;
  - b) przy zastrzeżeniu zgodności z akapitem a) skład każdego kolejnego kolegium ustala się tak, aby w sposób zadowalający odzwierciedlał spektrum demograficzne i geograficzne ogółu państw członkowskich Unii.

4. Do dnia, w którym znajdą zastosowanie postanowienia ust.2, każde państwo przystępujące do Unii jest z chwilą akcesji uprawnione do posiadania w składzie Komisji jednego ze swych przynależnych.

B. PROTOKÓŁ

DO TRAKTATU O UNII EUROPEJSKIEJ

DO TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO

WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ

ORAZ DO TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO

EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ ENERGII ATOMOWEJ

PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STATUTU
TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

WYSOKIE UKŁADAJĄCE SIĘ STRONY

PRAGNĄC określić Statut Trybunału, przewidziany w art.245 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art.160 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, dołączone do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

ARTYKUŁ 1

Trybunał Sprawiedliwości jest powołany i funkcjonuje zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz niniejszego Statutu.

TYTUŁ I
STATUS SĘDZIÓW
I RZECZNIKÓW GENERALNYCH

ARTYKUŁ 2

Przed podjęciem obowiązków każdy z sędziów na posiedzeniu jawnym ślubuje wykonywać swe obowiązki w sposób bezstronny i sumiennie, oraz utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału.

ARTYKUŁ 3

Sędziów chroni immunitet jurysdykcyjny. Po zakończeniu urzędowania, są nadal objęci immunitetem dotyczącym pełnionych przez nich czynności służbowych, a obejmującym również słowa wypowiedziane lub napisane.

Trybunał obradujący na posiedzeniu plenarnym może uchylić immunitet.

W przypadku uchylenia immunitetu i wszczęcia postępowania karnego przeciwko sędziemu, może on być sądzony w państwie członkowskim jedynie przez sąd upoważniony do sądenia członków najwyższych krajowych organów sądowniczych.

Artykuły 12-15 i art.18 protokołu dotyczącego przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich stosuje się wobec sędziów, rzeczników generalnych, sekretarza i zastępców sprawozdawców Trybunału Sprawiedliwości, bez uszczerbku dla postanowień dotyczących immunitetu jurysdykcyjnego sędziów, zawartych w poprzednich ustępach.

ARTYKUŁ 4

Sędziowie nie mogą sprawować żadnych funkcji politycznych ani administracyjnych.

Nie mogą podejmować żadnej działalności zarobkowej lub niezarobkowej, o ile Rada w drodze wyjątku nie zwolni ich od tego zakazu.

Podejmując swe obowiązki uroczyste zobowiązują się, że w czasie swojej kadencji oraz po jej zakończeniu uszanują wynikające z tego zobowiązania, a w szczególności obowiązek postępowania uczciwie i z rozważą gdy idzie o przyjmowanie, po zakończeniu urzędowania, niektórych funkcji lub korzyści.

Wszelkie związane z tą sprawą wątpliwości rozstrzyga Trybunał.

ARTYKUŁ 5

Poza zwykłą zmianą na stanowisku lub śmiercią, obowiązki sędziego kończą się wraz z jego rezygnacją ze stanowiska.

Sędzia składa rezygnację przesyłając ją w formie pisemnej do Prezesa Trybunału, który przekazuje ją do Przewodniczącego Rady. W momencie tej notyfikacji, w składzie sędziowskim powstaje wakat.

Z wyjątkiem okoliczności, których dotyczy art.6, sędzia nadal pozostaje na swym stanowisku do momentu podjęcia obowiązków przez następcę.

ARTYKUŁ 6

Sędzia może zostać pozbawiony swego stanowiska lub prawa do emerytury, lub innych korzyści, jedynie wtedy, gdy w jednogłośnej opinii sędziów i rzeczników generalnych Trybunału nie spełnia on już ani wymaganych warunków, ani zobowiązań wynikłych z jego stanowiska. Odnosny sędzia nie bierze udziału w tego typu obradach.

Sekretarz Trybunału decyzję Trybunału podaje do wiadomości Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego i Przewodniczącemu Komisji oraz powiadamia o niej Przewodniczącego Rady.

W przypadku podjęcia decyzji pozbawiającej sędziego stanowiska, w składzie sędziowskim powstaje wakat w momencie powiadomienia Przewodniczącego Rady.

ARTYKUŁ 7

Sędzia, który ma zmienić członka Trybunału przed upłynięciem jego kadencji, jest mianowany na pozostałą część kadencji swego poprzednika.

ARTYKUŁ 8

Postanowienia art. 2 - 7 stosuje się wobec rzeczników generalnych.

TYTUŁ II

ORGANIZACJA

ARTYKUŁ 9

Gdy co trzy lata następuje częściowa zmiana składu sędziowskiego, ośmiu i siedmiu sędziów wymienia się na przemian.

Gdy co trzy lata następuje częściowa zmiana rzeczników generalnych, czterech rzeczników generalnych wymienia się za każdym razem.

ARTYKUŁ 10

Sekretarz składa ślubowanie przed Trybunałem, że swoje obowiązki będzie wykonywał bezstronnie i sumiennie oraz że utrzyma w tajemnicy treść obrad Trybunału.

ARTYKUŁ 11

Trybunał uzgadnia zastępstwo dla sekretarza, gdy ten nie może uczestniczyć w posiedzeniach Trybunału.

ARTYKUŁ 12

Urzędników i innych pracowników przydziela się Trybunałowi aby umożliwić mu funkcjonowanie. Odpowiadają oni przed sekretarzem, który podlega Prezesowi.

ARTYKUŁ 13

Na wniosek Trybunału Rada, działając jednomyślnie może postanowić o nominacji sprawozdawców posiłkowych i określić zasady, jakim będzie podporządkowana ich praca. Od sprawozdawców posiłkowych można wymagać, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie wewnętrznym, aby uczestniczyli we wstępnych dochodzeniach dotyczących spraw, które będą rozpatrywane przez Trybunał oraz współpracować z sędzią pełniącym rolę sprawozdawcy.

Sprawozdawców posiłkowych wybiera się spośród osób, których niezależność nie nasuwa wątpliwości, i które posiadają odpowiednie kwalifikacje prawnicze; mianuje ich Rada. Przed Trybunałem składają ślubowanie, że swoje obowiązki będą wykonywać bezstronnie i sumiennie oraz że utrzymają w tajemnicy treść obrad Trybunału.

ARTYKUŁ 14

Od sędziów, rzeczników generalnych i Sekretarza wymaga się, aby zamieszkiwali w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału.

ARTYKUŁ 15

Obrady Trybunału odbywają się w trybie ciągłym. Czas trwania urlopów sędziowskich ustala Trybunał, mając na względzie potrzeby podyktowane własną pracą.

ARTYKUŁ 16

Trybunał powołuje izby złożone z trzech lub pięciu sędziów. Prezesów izb składających się z pięciu sędziów wybiera się na trzy lata. Mogą oni być jeden raz wybierani powtórnie.

Wielka Izba składa się z jedenastu sędziów. Przewodniczy jej Prezes Trybunału. Przewodniczący izb złożonych z pięciu sędziów oraz sędziowie mianowani zgodnie z regulaminem wewnętrznym również stanowią część Wielkiej Izby.

Wielka Izba obraduje na żądanie państwa członkowskiego lub instytucji wspólnotowej, która jest stroną postępowania.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniu plenarnym w przypadkach określonych art. 195 ust. 2, art. 213, 216 lub 247 ust. 7 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, art. 107 d ust. 2, 126 ust. 2, 129 lub 160 b ust. 7 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Co więcej - jeśli Trybunał uzna, że wniesiona doń sprawa ma wyjątkowe znaczenie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego może skierować tę sprawę na posiedzenie plenarne.

ARTYKUŁ 17

Uchwały Trybunału są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada nieparzysta liczba jego członków.

Uchwały izb złożonych z trzech lub pięciu sędziów są ważne jedynie wtedy, gdy podejmuje je trzech sędziów.

Uchwały Wielkiej Izby są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada dziewięciu sędziów.

Uchwały pełnego składu Trybunału są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada jedenastu sędziów.

W sytuacji, gdy jeden z sędziów izby nie może uczestniczyć w obradach można, zgodnie z warunkami przedstawionymi w regulaminie wewnętrznym, wezwać do uczestnictwa w sesji sędziego z innej izby.

ARTYKUŁ 18

Ani sędzia, ani rzecznik generalny nie może współdecydować o sprawie, w której uczestniczył jako pełnomocnik, doradca albo adwokat jednej ze stron, lub jeśli został powołany do orzekania w niej jako członek sądu lub trybunału, komisji prowadzącej śledztwo, lub w jeszcze innej roli.

Jeśli z jakiegoś szczególnego powodu sędzia lub rzecznik generalny uzna, że nie powinien brać udziału w orzekaniu w jakiejś konkretnej sprawie, lub badaniu jej, informuje o tym Prezesa. Jeśli z jakiegoś szczególnego powodu Prezes uzna, że któryś sędzia lub rzecznik generalny nie powinien zasiadać w jakiejś konkretnej sprawie, lub zgłaszać do niej opinii, stosownie go o tym powiadamia.

Wszelkie trudności powstające w związku ze stosowaniem niniejszego artykułu rozstrzyga Trybunał mocą swoich decyzji.

Strona nie może wnosić o zmianę składu Trybunału, lub którejś z jego izb, podając za powód bądź to przynależność sędziego, bądź brak w składzie Trybunału lub izby sędziego przynależnego danej strony.

TYTUŁ III

PROCEDURA

ARTYKUŁ 19

Państwa i instytucje Wspólnoty reprezentuje przed Trybunałem pełnomocnik, ustanawiany dla każdej sprawy; pełnomocnika może wspomagać doradca lub zastępca prawny.

Państwa będące stronami Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a nie będące państwami członkowskimi, określony w oraz Umowie o Europejskim Obszarze Gospodarczym Organ Nadzorczy EFTA, są reprezentowane w taki sam sposób.

Inne strony muszą być reprezentowane przez zastępcę prawnego.

Jedynie adwokat uprawniony do praktyki w sądzie państwa członkowskiego, lub innego państwa, które jest stroną Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może reprezentować lub wspomagać stronę przed Trybunałem.

Gdy pełnomocnicy, doradcy i adwokaci występują przed Trybunałem, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie wewnętrznym mają prawa i immunitet niezbędne do wykonywania obowiązków w sposób niezależny.

W stosunku do doradców i zastępców prawnych występujących przed Trybunałem, Trybunał ma uprawnienia właściwe dla sądów powszechnych, zgodnie z warunkami podanymi w regulaminie wewnętrznym.

Nauczyciele akademicki, przynależni państwa członkowskiego, którego prawo przyznaje im prawo reprezentowania stron przed sądem, w obliczu Trybunału mają takie same prawa jak te, które niniejszy artykuł przyznaje zastępcom prawnym.

ARTYKUŁ 20

Stosowana przed Trybunałem procedura składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej.

Na procedurę pisemną składa się przekazywanie stronom oraz instytucjom Wspólnoty, których decyzje są przedmiotem sporu, wniosków, pism przedstawiających stan sprawy, argumentów obrony i uwag oraz odpowiedzi na nie, jeśli takowe są, jak też wszelkich akt i dokumentów stanowiących dowody w sprawie, lub ich uwierzytelnionych odpisów.

Materiały przekazuje sekretarz w trybie i w terminie określonych przez regulamin wewnętrzny.

Na procedurę ustną składa się odczytywanie protokołu przedłożonego przez sędziego-sprawozdawcę, wysłuchiwanie przez Trybunał pełnomocników, doradców i adwokatów, opinii rzecznika generalnego oraz, w miarę możliwości, przesłuchiwanie świadków i wysłuchiwanie opinii biegłych.

Jeśli Trybunał uznaje, że sprawa nie wywołuje nowej kwestii prawnej, może ,po wysłuchaniu rzecznika generalnego zadecydować o orzekaniu w sprawie bez opinii rzecznika generalnego.

ARTYKUŁ 21

Wniesienie skargi przed Trybunał następuje poprzez skierowanie jej w formie pisemnej do sekretarza Trybunał. Skarga zawierać nazwisko skarżącego oraz stały adres i charakter osoby podpisującej, nazwisko strony lub stron, przeciw którym wnosi się skargę, przedmiot sporu, konkluzje oraz zwięźle sformułowane zarzuty prawne stanowiące podstawę skargi.

Skardze towarzyszy, tam gdzie to stosowne, środek, o którego anulowanie wystąpiono lub, w okolicznościach przewidzianych w art.232 Traktatu WE i art.148 Traktatu EWEA, materiał dowodowy odnośnie dnia wezwania instytucji do działania zgodnie z artykułami, o których mowa. Gdy dokumenty nie zostają przedłożone razem ze skargą, sekretarz zwraca się do zainteresowanej strony o przedstawienie ich w odpowiednim czasie, lecz prawa strony nie wygasają nawet wtedy, gdy takie dokumenty dostarcza się po terminie wyznaczonym do wszczęcia postępowania.

ARTYKUŁ 22

W przypadkach określonych w art.18 Traktatu EWEA wytoczenie powództwa przed Trybunałem następuje poprzez odwołanie kierowanego do sekretarza. Odwołanie musi zawierać nazwisko i stały adres skarżącego oraz charakter osoby podpisującej, wskazanie decyzji, od której wnosi się odwołanie, wskazanie stron, przedmiot sporu, opinie i zwięzłe przedstawienie podstaw odwołania.

Do odwołania dołącza się poświadczony odpis zaskarżanej decyzji Komitetu Arbitrażowego.

W wypadku odrzucenia odwołania przez Trybunał, decyzja Komitetu Arbitrażowego jest ostateczna.

W wypadku anulowania decyzji Komitetu Arbitrażowego przez Trybunał, sprawa może zostać stosownie wznowiona z inicjatywy jednej ze stron procesu przed Komitetem Arbitrażowym. Ten ostatni podporządkowuje się wszelkim decyzjom w kwestiach prawnych wydanym przez Trybunał.

ARTYKUŁ 23

W sprawach objętych art. 35 ust.1 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 234 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i art. 150 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, do podejmującego decyzję sądu lub trybunału o zawieszeniu postępowania i przekazaniu sprawy do Trybunału Europejskiego sądu lub trybunału państwa członkowskiego należy powiadomienie Trybunału o tej decyzji. Następnie sekretarz Trybunału dostarcza tą decyzję zainteresowanym stronom, państwom członkowskim i Komisji, jak również Radzie lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu, jeśli spór dotyczy ważności lub wykładni aktu wydanego przez Radę lub Europejski Bank Centralny, oraz Parlament Europejski i Radę, jeśli akt, którego ważność lub wykładnia jest przedmiotem sporu, został wspólnie przyjęty przez obie instytucje.

W ciągu dwóch miesięcy od dostarczenia tej decyzji strony, państwa członkowskie, Komisja oraz, gdzie to właściwe, Parlament Europejski, Rada i Europejski Bank Centralny będą uprawnione do przedłożenia Trybunałowi swoich stanowisk lub uwag na piśmie.

W sprawach uregulowanych art. 234 Traktatu ustanawiającego WE, decyzję sądu państwa członkowskiego sekretarz Trybunału dostarcza państwom będącym stronami Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a nie będącym państwami członkowskimi, oraz określonymu w Umowie o Europejskim Obszarze Gospodarczym Organowi Nadzorcemu EFTA, które w odniesieniu do spraw dotyczących jednego z zastosowań Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym mogą w ciągu dwóch miesięcy od dostarczenia im decyzji przedłożyć Trybunałowi swe stanowiska lub uwagi na piśmie.

ARTYKUŁ 24

Trybunał może nakazać stronom, aby przedstawiły wszelkie dokumenty i dostarczyły wszelkich informacji, które Trybunał uzna za pożądane. Odmowa zostanie formalnie zaprotokołowana.

Trybunał może również nakazać państwom członkowskim i instytucjom nie będącym stronami w sprawie, aby dostarczyły wszelkich informacji, które Trybunał uzna za konieczne dla rozstrzygnięcia tego sporu prawnego.

ARTYKUŁ 25

Trybunał może również o każdej porze powierzyć każdej osobie, organowi, władzy, komitetowi lub innej wybranej przez siebie organizacji zadanie przedstawienia ekspertyzy.

ARTYKUŁ 26

Świadkowie mogą być przesłuchiwani na warunkach określonych w regulaminie wewnętrznym.

ARTYKUŁ 27

W stosunku do świadków, którzy nie stawili się, Trybunał ma uprawnienia powszechnie przyznane sądom i trybunałom i może nałożyć kary pieniężne zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie wewnętrznym.

ARTYKUŁ 28

Świadkowie i biegli mogą być przesłuchiwani pod przysięgą, odbieraną w formie określonej w regulaminie wewnętrznym lub w prawie kraju, z którego pochodzi świadek lub biegły.

ARTYKUŁ 29

Trybunał może nakazać przesłuchanie świadka lub biegłego przez władze sądowe w jego stałym miejscu zamieszkania.

Nakaz wysyła się do wykonania właściwej władzy sądowej zgodnie z warunkami podanymi w regulaminie wewnętrznym. Dokumenty sporządzone zgodnie z prośbą o udzielenie pomocy sądowej odsyła się Trybunałowi na tych samych warunkach.

Trybunał pokrywa koszty, nie naruszając prawa do obciążania nimi stron tam, gdzie jest to właściwe.

ARTYKUŁ 30

Państwo członkowskie traktuje każde pogwałcenie przysięgi przez świadka lub biegłego tak, jakby przestępstwo to popełniono wobec jednego ze swych sądów właściwych do orzekania w sprawach cywilnych. Na wniosek Trybunału ściga sprawcę przed swymi właściwymi sądami.

ARTYKUŁ 31

Rozprawa jest jawna, jeżeli Trybunał nie postanowi inaczej, kierując się ważnymi przyczynami i działając z urzędu lub na wniosek stron,.

ARTYKUŁ 32

W czasie przesłuchań Trybunał może badać biegłych, świadków i strony. Jednakże te ostatnie mogą zwracać się do Trybunału jedynie poprzez swych przedstawicieli.

ARTYKUŁ 33

Z każdej rozprawy ustnej sporządza się protokół, podpisywany przez Prezesa i Sekretarza.

ARTYKUŁ 34

Wokanda ustalana jest przez Prezesa Trybunału.

ARTYKUŁ 35

Obrady Trybunału są i pozostają niejawne.

ARTYKUŁ 36

Orzeczenia zawierają uzasadnienie z podaniem nazwisk sędziów uczestniczących w podjęciu postanowienia.

ARTYKUŁ 37

Orzeczenia podpisują Prezes i sekretarz. Odczytuje się je na posiedzeniu jawnym.

ARTYKUŁ 38

Trybunał orzeka w sprawie kosztów.

ARTYKUŁ 39

Stosując określoną regulaminie wewnętrznym procedurę doraźną, która w razie potrzeby może różnić się od postanowień niniejszego Statutu. Prezes Trybunału może rozstrzygać wnioski o zawieszenie wykonania zaskarżonego aktu, zgodnie z art.242 Traktatu ustanawiającego WE i art.157 Traktatu ustanawiającego EWEA, bądź zalecić środki tymczasowe zgodnie z art.243 Traktatu ustanawiającego WE lub art.158 Traktatu ustanawiającego EWEA, albo zawiesić egzekucję zgodnie z art.256 ust.4 Traktatu ustanawiającego WE, lub art.164 ust.3 Traktatu ustanawiającego EWEA.

Jeśli nie może tego uczynić Prezes, zastępuje go inny sędzia zgodnie z warunkami określonymi przez regulamin wewnętrzny.

Orzeczenia Prezesa lub sędziego, który go zastępuje, są tymczasowe i w żadnym wypadku nie przesądzają o decyzji Trybunału dotyczącej meritum sprawy.

ARTYKUŁ 40

Państwa członkowskie i instytucje Wspólnoty mogą interweniować w sprawach toczących się przed Trybunałem sporów prawnych.

Takie samo prawo przysługuje każdej innej osobie, która uzasadni interes w rozwiązaniu sporu przedłożonego Trybunałowi. Wyjątek stanowią spory między państwami członkowskimi, między instytucjami Wspólnoty, lub między państwami członkowskimi a instytucjami Wspólnoty.

Nie naruszając drugiego akapitu, państwa będące stronami Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a nie będące państwami członkowskimi, oraz określony w Umowie o Europejskim Obszarze Gospodarczym Organ Nadzorczy EFTA, mogą interweniować w toczących się przed Trybunałem sporach dotyczących jednej z dziedzin stosowania tej Umowy.

Wnioski o zgodę na interwencję ograniczają się do poparcia wyrażonego dla wniosków jednej ze stron.

ARTYKUŁ 41

Jeśli należycie powiadomiona strona broniąca się nie złoży pisemnych wniosków, wydaje się przeciwko tej stronie wyrok zaoczny. Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw w terminie jednego miesiąca od jego notyfikowania. Sprzeciw nie ma skutku zawieszającego wykonanie wyroku zaocznego, jeżeli Trybunał nie postanowi inaczej.

ARTYKUŁ 42

W sprawach oraz na warunkach określonych przez regulamin wewnętrzny państwa członkowskie, instytucje Wspólnoty i inne osoby fizyczne lub prawne mogą zgłosić przeciw orzeczeniu powództwo przeciwegzekucyjne strony trzeciej, jeżeli orzeczenie to narusza ich prawa i zostało wydane w sporze prawnym, w którym nie uczestniczyli.

ARTYKUŁ 43

Jeśli zachodzi wątpliwość co do znaczenia lub zakresu wyroku, Trybunał jest właściwy do wykładni stanowionej na żądanie którejkolwiek ze stron lub instytucji Wspólnoty, która uzasadni swój interes w tym zakresie.

ARTYKUŁ 44

Żądanie rewizji wyroku można wnieść przed Trybunał jedynie po wykryciu faktu decydującej natury, który przed wydaniem orzeczenia nie był znany ani Trybunałowi, ani stronie żądającej rewizji.

Procedurę rewizji wszczyna się na mocy orzeczenia Trybunału, wyraźnie stwierdzającego istnienie nowego faktu i występowanie cech umożliwiających otwarcie rewizji, a tym samym ogłaszające dopuszczalność wniesienia żądania na tej podstawie.

Po upływie dziesięciu lat od wydania orzeczenia nie jest już możliwe wniesienie żądania o rewizję.

ARTYKUŁ 45

Regulamin wewnętrzny określa szczególne terminy, uwzględniające odległości.

Nie dochodzi do naruszenia praw w wyniku upłynięcia terminu, jeśli zainteresowany dowiedzie zaistnienie nieprzewidzianych okoliczności lub siły wyższej.

ARTYKUŁ 46

Roszczenia wynikające z pozaumownej odpowiedzialności Wspólnot ulegają przedawnieniu po pięciu latach od wydarzenia leżącego u ich podstaw. Okres przedawnienia zostaje przerwany wniesieniem skargi do Trybunału, bądź wskutek uprzedniego wniesienia przez ofiarę żądania do właściwej instytucji Wspólnoty. W ostatnim przypadku powództwo musi być zgłoszone w ciągu dwóch miesięcy, zgodnie z ustaleniami art.230 Traktatu ustanawiającego WE i art.146 Traktatu ustanawiającego EWEA. Odpowiednio stosuje się postanowienia drugiego akapitu art.232 Traktatu ustanawiającego WE oraz drugiego akapitu art.148 Traktatu ustanawiającego EWEA.

TYTUŁ IV
SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

ARTYKUŁ 47

Artykuły 2-8, art.14, art.15, akapity 1, 2, 4 i 5 art.17 oraz art.18 niniejszego Statutu mają stosuje się wobec Sądu i jego członków. Ślubowanie, przewidziane w art.2, składa się przed Trybunałem Sprawiedliwości. Decyzje określone w art. 3, 4 i 6 Trybunał podejmuje po wysłuchaniu Sądu.

Czwarty akapit art.3 oraz art. 10, 11 i 14 niniejszego Statutu stosuje się odpowiednio wobec sekretarza Sądu.

ARTYKUŁ 48

W skład Sądu wchodzi piętnastu sędziów.

ARTYKUŁ 49

Członków Sądu można powołać do pełnienia obowiązków rzecznika generalnego.

Rzecznik generalny ma za zadanie, działając całkowicie bezstronnie i niezależnie, przedstawiać na posiedzeniach jawnych Sądu Pierwszej Instancji uzasadnionych opinii dotyczących niektórych wniesionych spraw celem wsparcia Sądu w pełnieniu jego obowiązków.

Kryteria wyboru tego typu spraw, jak też procedury wyznaczania rzeczników generalnych określa regulamin wewnętrzny Sądu Pierwszej Instancji.

Członek Sądu powołany do pełnienia obowiązków rzecznika generalnego w danej sprawie nie może uczestniczyć w wydawaniu w niej orzeczenia.

ARTYKUŁ 50

Sąd Pierwszej Instancji zasiada w izbach składających się trzech lub pięciu sędziów. Sędziowie wybierają spośród siebie Prezesa izby. Prezes izby złożonej z pięciu sędziów jest wybierany na trzy lata. Może być wybrany jeden raz na kolejną kadencję.

Skład izb i przydzielanie im spraw określa regulamin wewnętrzny. Przy rozpatrywaniu niektórych spraw objętych regulaminem wewnętrznym Sąd Pierwszej Instancji może zasiadać na posiedzeniu plenarnym lub tworzyć skład jednoosobowy.

Regulamin wewnętrzny może również stanowić, że Wielka Izba zasiada w sprawach i warunkach w nim wyszczególnionych.

ARTYKUŁ 51

Na zasadzie odstępstwa od zasady określonej w art.225 ust.1 Traktatu ustanawiającego WE oraz art. 140a ust.1 Traktatu ustanawiającego EWEA, Trybunał Sprawiedliwości orzeka w sprawach wniesionych przez państwa członkowskie, instytucje Wspólnoty Europejskiej i Europejski Bank Centralny.

ARTYKUŁ 52

Prezes Trybunału Sprawiedliwości i Prezes Sądu Pierwszej Instancji zgodnie określają warunki, w jakich urzędnicy i inne osoby zatrudnione przy Trybunale Sprawiedliwości świadczą wobec Sądu Pierwszej Instancji usługi umożliwiające jego funkcjonowanie. Poszczególni urzędnicy i inne zatrudnione osoby odpowiadają przed sekretarzem Sądu, podlegającym Prezesowi Sądu Pierwszej Instancji.

ARTYKUŁ 53

Procedurę Sądu Pierwszej Instancji określa Tytuł III.

Szczegóły procedury Sądu Pierwszej Instancji reguluje i uzupełnia w razie potrzeby regulamin wewnętrzny Sądu. Regulamin wewnętrzny może odbiegać od akapitu czwartego art. 40 oraz od art. 41 niniejszego Statutu z uwagi na szczególny charakter sporów prawnych z dziedziny własności intelektualnej.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu czwartego art.20 niniejszego Statutu, rzecznik generalny może składać swe uzasadnione wnioski końcowe w formie pisemnej.

ARTYKUŁ 54

Jeśli adresowane do Sądu Pierwszej Instancji podanie lub inny dokument proceduralny zostanie omyłkowo złożone u sekretarza Trybunału Sprawiedliwości, ten przekazuje je natychmiast sekretarzowi Sądu Pierwszej Instancji. Jeśli adresowane do Trybunału Sprawiedliwości podanie lub inny dokument proceduralny zostanie omyłkowo złożony u sekretarza Sądu Pierwszej Instancji, ten przekazuje je natychmiast sekretarzowi Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli Sąd Pierwszej Instancji stwierdza, że nie jest właściwy do orzekania w sprawie należącej do jurysdykcji Trybunału Sprawiedliwości, kieruje sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że sprawa wchodzi w zakres właściwości Sądu Pierwszej Instancji, kieruje tę sprawę do Sądu, który nie może uchylić się od orzekania.

Jeśli w Trybunale Sprawiedliwości i Sądzie Pierwszej Instancji są zawisłe spory prawne, dotyczące takiego samego zapytania w sprawie wykładni lub dotyczące ważności tego samego aktu, Sąd Pierwszej Instancji po wysłuchaniu stron może zawiesić toczące się przed nim postępowanie do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości. Jeśli napływają wnioski o stwierdzenie unieważnienia tego samego aktu prawnego, Sąd Pierwszej Instancji może również uchylić się od jurysdykcji, aby Trybunał Sprawiedliwości mógł wydać orzeczenie dotyczące tych wniosków. W sprawach, o których mowa w niniejszym akapicie, Trybunał Sprawiedliwości może również zadecydować o zawieszeniu toczącego się przed nim postępowania. W takim wypadku kontynuuje się postępowanie toczące się przed Sądem Pierwszej Instancji.

ARTYKUŁ 55

Orzeczenia końcowe Sądu Pierwszej Instancji oraz decyzje rozstrzygające częściowo spór co do istoty lub rozstrzygające w kwestii proceduralnej dotyczącej zarzutu braku kompetencji lub niedopuszczalności, sekretarz Sądu Pierwszej Instancji podaje do wiadomości wszystkim stronom oraz wszystkim państwom członkowskim i instytucjom wspólnotowym, nawet jeśli nie interweniowały one w sprawie przed Sądem Pierwszej Instancji.

ARTYKUŁ 56

W ciągu dwóch miesięcy po powzięciu wiadomości o decyzji, od której wnosi się odwołanie, można wnieść odwołanie od orzeczenia końcowego Sądu Pierwszej Instancji oraz jego decyzji rozstrzygających częściowo spór co do istoty, lub rozstrzygających w kwestii proceduralnej dotyczącej zarzutu braku kompetencji lub niedopuszczalności.

Odwołanie takie może złożyć każda ze stron, której wnioski nie odniosły skutku, lub odniosły skutek częściowy. Jednakże interwenienci, którzy nie są ani państwami członkowskimi, ani instytucjami wspólnotowymi, mogą wnieść takie odwołanie jedynie wtedy, gdy decyzja Sądu Pierwszej Instancji dotyczy ich bezpośrednio.

Z wyjątkiem spraw dotyczących sporów między Wspólnotą a jej pracownikami, odwołanie może być również wniesione przez państwa członkowskie i instytucje wspólnotowe, które nie interweniowały w postępowaniu toczącym się przed Sądem Pierwszej Instancji. Sytuacja takich państw członkowskich i instytucji jest taka sama jak państw członkowskich i instytucji, które interweniowały w pierwszej instancji.

ARTYKUŁ 57

Jeżeli żądanie dopuszczenia interwencji zostało oddalone przez Sąd Pierwszej Instancji, interwenient może odwołać się do Trybunału Sprawiedliwości w ciągu dwóch tygodni od powzięcia wiadomości o decyzji oddalającej żądanie.

Od wszelkich decyzji Sądu Pierwszej Instancji, podjętych zgodnie z artykułami 242, 243, akapitem czwartym art.256 Traktatu ustanawiającego WE, art. 157, 158, akapitem trzecim art.164 Traktatu ustanawiającego EWEA, strony czynności procesowych mogą odwołać się do Trybunału Sprawiedliwości w terminie dwóch miesięcy od notyfikacji.

Odwołanie, określone w dwóch pierwszych ustępie niniejszego artykułu, jest rozpatrywane zgodnie z procedurą określoną w art.39 niniejszego Statutu.

ARTYKUŁ 58

Odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości ogranicza się do kwestii prawnych. Podstawę do niego stanowi brak właściwości Sądu Pierwszej Instancji, błąd proceduralny przed Sądem naruszający prawa skarżącego oraz naruszenie prawa wspólnotowego przez Sąd Pierwszej Instancji.

Odwołanie nie może dotyczyć jedynie orzeczenia w sprawie ponoszenia kosztów procesu lub postanowienia dotyczącego ustalenia kosztów sądowych.

ARTYKUŁ 59

W wypadku wniesienia odwołania od decyzji Sądu Pierwszej Instancji, procedura postępowania Trybunału Sprawiedliwości składa się z części pisemnej i ustnej. Zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie wewnętrznym, Trybunał Sprawiedliwości, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i stron, może odstąpić od procedury ustnej.

ARTYKUŁ 60

Bez uszczerbku dla art. 242 i 243 Traktatu ustanawiającego WE oraz art. 157 i 158 Traktatu ustanawiającego EWEA, odwołanie nie ma skutku zawieszającego.

Na zasadzie odstępstwa od zasady określonej w art.244 Traktatu ustanawiającego WE i art.159 Traktatu ustanawiającego EWEA, orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji uznające rozporządzenie za nieważne nabierają mocy dopiero po zakończeniu okresu określonego w pierwszym akapicie art.56 niniejszego Statutu, bądź jeśli w okresie tym wniesiono odwołanie – po jego oddaleniu, jednak bez uszczerbku dla prawa strony do wystąpienia do Trybunału, zgodnie z artykułami 242 i 243 Traktatu ustanawiającego WE, lub art. 157 i 158 Traktatu ustanawiającego EWEA, o zawieszenie skutków rozporządzenia uznanego za nieważne, lub o podjęcie innych środków tymczasowych.

ARTYKUŁ 61

Jeśli odwołanie jest zasadne, Trybunał Sprawiedliwości stwierdza nieważność orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji. Może on wydać orzeczenie końcowe w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Pierwszej Instancji.

Gdy sprawa zostanie skierowana do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Pierwszej Instancji, jest on związany orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości odnośnie kwestii prawnych.

Jeśli zasadnym jest odwołanie wniesione przez państwo członkowskie lub instytucję wspólnotową, która nie interweniowała w postępowanie toczące się przed Sądem Pierwszej Instancji, Trybunał Sprawiedliwości może stwierdzić, jeśli uzna to za konieczne, które ze skutków nieważnego orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji uważa się za nadal obowiązujące dla stron sporu.

ARTYKUŁ 62

Jeżeli pierwszy rzecznik generalny uzna w sprawach objętych postanowieniami art. 225 ust.2-3 Traktatu ustanawiającego WE oraz art. 140a ust. 2-3 Traktatu ustanawiającego EWEA, że zachodzi poważne ryzyko, iż mogą mieć one wpływ na jedność i zgodność prawa wspólnotowego, może wystąpić do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o ponowne zbadanie orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji.

Wniosek musi być złożony w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia wydania orzeczenia przez Sąd Pierwszej Instancji. W ciągu miesiąca od przedstawienia przez Pierwszego Rzecznika Generalnego propozycji Trybunał Sprawiedliwości rozstrzyga, czy należy ponownie zbadać orzeczenie.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 63

Regulamin wewnętrzny Trybunału Sprawiedliwości zawiera wszelkie postanowienia niezbędne do stosowania niniejszego Statutu, a w razie potrzeby do jego uzupełnień.

ARTYKUŁ 64

Do momentu przyjęcia przez niniejszy Statut zasad dotyczących reżimu językowego, stosowanych w Trybunale Sprawiedliwości i Sądzie Pierwszej Instancji, obowiązują dotyczące go postanowienia regulaminu wewnętrznego Trybunału Sprawiedliwości oraz regulaminu wewnętrznego Sądu Pierwszej Instancji. Postanowienia te można zmienić lub uchylić jedynie w zgodzie z procedurą przyjętą dla dokonywania zmian w niniejszym Statucie.

C. PROTOKOŁY

DO TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO

WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ

PROTOKÓŁ
O SKUTKACH FINANSOWYCH WYGAŚNIĘCIA
TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO EWWS
ORAZ O FUNDUSZU BADAWCZYM
WĘGLA I STALI

WYSOKIE UKŁADAJACE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uzgodnić niektóre zagadnienia dotyczące wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWS);

CHCĄC nadać Wspólnocie Europejskiej prawa własności funduszy EWWS;

BIORĄC POD UWAGĘ pragnienie wykorzystania tych funduszy na cele badawcze w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali oraz wynikającą z tego potrzebę stworzenia w odniesieniu do nich szczególnych zasad;

UZGODNIŁY następujące przepisy, które zostaną dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

ARTYKUŁ 1

(1) Cały majątek i wszelkie zobowiązania EWWS, w stanie z dnia 23 lipca 2002 roku, przechodzą z dniem 24 lipca 2002 roku na Wspólnotę Europejską.

(2) Wartość netto owego majątku i zobowiązań występujących w bilansie EWWS z dnia 23 lipca 2002 roku, z zastrzeżeniem ewentualnego zwiększenia lub pomniejszenia w wyniku operacji likwidacyjnych, uznaje się za majątek przeznaczony na prowadzenie badań w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali, określony jako „EWWS w likwidacji”. Po zamknięciu likwidacji majątek ten określa się mianem „Majątku Funduszu Badań Węgla i Stali”.

(3) Dochód z majątku określonego jako „Fundusz Badań Węgla i Stali” przeznaczany jest wyłącznie do prowadzonych poza ramowym programem badawczym prac badawczych w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali, zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu oraz aktów przyjętych na jego podstawie.

ARTYKUŁ 2

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała wszelkie postanowienia niezbędne do wykonania niniejszego Protokołu, w tym istotne zasady i stosowne procedury decyzyjne, zwłaszcza w celu przyjęcia wieloletnich wytycznych finansowych dla zarządzania majątkiem Funduszu Badań Węgla i Stali oraz technicznych wskazówek dla programu jego badań.

ARTYKUŁ 3

Jeżeli niniejszy Protokół i dokumenty przyjęte na jego podstawie nie stanowią inaczej, stosuje się postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

ARTYKUŁ 1

Niniejszy Protokół wchodzi w życie z dniem 24 lipca 2002 roku.

PROTOKÓŁ
DO ARTYKUŁU 67
TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO
WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ

WYSOKIE UKŁADAJACE SIĘ STRONY

UZGODNIŁY następujące przepisy, które zostaną dołączone do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską:

JEDYNY ARTYKUŁ

Poczynając od dnia 1 maja 2004 roku przy podejmowaniu decyzji dotyczących podjęcia środków określonych w art. 66 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Rada stanowi kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

AKT KOŃCOWY

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH,
zwołana w dniu 14 lutego 2000 roku w Brukseli celem zgodnego uchwalenia zmian w
Traktacie o Unii Europejskiej, Traktatach o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej,
Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, jak
również niektórych związanych z nimi aktach prawnych, przyjęła następujące teksty:

- I. Traktat z Nicei zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską oraz niektóre związane z nimi akty prawne

- II. Protokoły
  - A. Protokół do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatów ustanawiających Wspólnotę Europejskie
    - Protokół w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej

  - B. Protokół do Traktatu o Unii Europejskiej, do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej
    - Protokół w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości

  - C. Protokoły do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
    - 1. Protokół w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego EWWS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali
    - 2. Protokół do art. 67 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

III. Deklaracje

A. Deklaracje przyjęte przez Konferencję

1. Deklaracja w sprawie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obronnej
2. Deklaracja w sprawie art. 31 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej
3. Deklaracja w sprawie art. 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
4. Deklaracja w sprawie trzeciego akapitu art. 21 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
5. Deklaracja w sprawie art. 67 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
6. Deklaracja w sprawie art. 100 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
7. Deklaracja w sprawie art. 111 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
8. Deklaracja w sprawie art. 137 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
9. Deklaracja w sprawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
10. Deklaracja w sprawie art. 181 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

11. Deklaracja w sprawie art. 191 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
12. Deklaracja w sprawie art. 225 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
13. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
14. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
15. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
16. Deklaracja w sprawie art. 225 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
17. Deklaracja w sprawie art. 229 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
18. Deklaracja w sprawie Trybunału Obrachunkowego
19. Deklaracja w sprawie art. 10 ust. 6 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego
20. Deklaracja w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej
21. Deklaracja w sprawie progu większości kwalifikowanej oraz liczby głosów koniecznej do uzyskania mniejszości blokującej w poszerzonej Unii
22. Deklaracja w sprawie miejsca obrad Rady Europejskiej
23. Deklaracja w sprawie przyszłości Unii
24. Deklaracja dotycząca art.2 Protokołu w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego EWWS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali

B. Deklaracje przyjęte przez Konferencję do wiadomości

1. Jednostronna Deklaracja Luksemburga
  2. Deklaracja Grecji, Hiszpanii i Portugalii w sprawie art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
  3. Deklaracja Danii, Niemiec, Niderlandów i Austrii w sprawie art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
-

Sporządzono w Nicei dnia dwudziestego szóstego lutego dwa tysiące pierwszego roku
(podpisy)

Za jego Królewską Mość Króla Belgów

(podpisy)

DEKLARACJE
PRZYJĘTE PRZEZ KONFERENCJĘ

1. Deklaracja w sprawie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obronnej

Zgodnie z zatwierdzonymi przez Radę Europejską w Nicei tekstami dotyczącymi europejskiej polityki bezpieczeństwa i obronnej (sprawozdanie Urzędu Przewodniczącego wraz z załącznikami) Unia Europejska stawia sobie za cel szybkie osiągnięcie zdolności operacyjnej. Umożliwiająca to decyzję Rada Europejska podejmie jak najszybciej w 2001 roku, nie później jednak niż podczas spotkania w Laeken/Brukseli, w oparciu o dotychczasowe postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej. Wejście w życie Traktatu z Nicei nie stanowi zatem warunku koniecznego podjęcia tej decyzji.

2. Deklaracja w sprawie art. 31 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej

Konferencja ma na uwadze, że:

- decyzja o zorganizowaniu jednostki złożonej z oddelegowanych przez każde państwo członkowskie krajowych prokuratorów i sędziów lub wyposażonych w podobne prerogatywy funkcjonariuszy policji (Eurojust), mającej za zadanie ułatwienie właściwej koordynacji działań krajowych organów ścigania oraz wspierania dochodzeń dotyczących przestępczości zorganizowanej, została zawarta we wnioskach Urzędu Przewodniczącego ze spotkania Rady Europejskiej w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r;

- Europejska Sieć Sądowa została stworzona przez Wspólne Działanie 98/428/JI, przyjęte przez Radę w dniu 29 czerwca 1998 r. (Dz. U. WE nr L 191, z dn. 7.7.1998, str.4).

3. Deklaracja w sprawie art. 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja przypomina, że obowiązek lojalnej współpracy, określający stosunki między państwami członkowskimi a instytucjami wspólnotowymi, znajduje odbicie w art. 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, regulując również relacje między instytucjami wspólnotowymi jako takimi. W stosunkach między tymi instytucjami, gdy okaże się to konieczne w ramach obowiązku lojalnej współpracy, Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej i Komisja mogą zawierać pomiędzy sobą porozumienia mające na celu ułatwienie stosowania postanowień Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Porozumienia takie nie mogą zmieniać ani uzupełniać postanowień Traktatów, mogą być zawierane jedynie za zgodą tych trzech instytucji.

4. Deklaracja w sprawie trzeciego akapitu art. 21 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja wzywa określone w trzecim akapicie art. 21 bądź art. 7 instytucje i organa do zadbania o to, by na każdy wniosek pisemny obywatela Unii udzielono odpowiedzi w należyтым terminie.

5. Deklaracja w sprawie art. 67 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Wysokie Układające się Strony są zgodne, że zgodnie z drugim myślnikiem art. 67 ust.2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Rada zadecyduje:

- o stanowieniu zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 od dnia 1 maja 2004 roku, celem uchwalenia środków określonych w art. 62 ust. 3 oraz w art. 63 ust.3 lit. b);

- o stanowieniu zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 od daty osiągnięcia porozumienia w sprawie zakresu stosowania określonych w art. 62 ust. 2 środków dotyczących przekraczania przez osoby granic zewnętrznych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Ponadto, Rada podejmie starania mające na celu umożliwienie stosowania od dnia 1 maja 2004 roku -lub jak najszybciej- procedury określonej w art. 251 w odniesieniu do innych obszarów objętych Tytułem IV, lub niektórych ich części.

6. Deklaracja w sprawie art. 100 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja ma na uwadze, że określone w art.100 i zgodne z określoną w art.103 zasadą *no bail-out* decyzje dotyczące pomocy finansowej muszą być zgodne z perspektywami finansowymi na lata 2000-2006, w szczególności z pkt.11 Porozumienia między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej z dnia 6 maja 1999 roku, z odnośnymi postanowieniami przyszłych porozumień międzyinstytucjonalnych oraz z perspektywami finansowymi.

7. Deklaracja w sprawie art. 111 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja zgadza się, że procedury muszą umożliwiać wszystkim państwom członkowskim strefy Euro pełne włączenie ich w każdy etap przygotowywania na szczeblu międzynarodowym stanowiska Wspólnoty dotyczącego spraw o szczególnym znaczeniu dla unii gospodarczej i walutowej.

8. Deklaracja w sprawie art. 137 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja przyjmuje, że wszelkimi wydatkami poniesionymi na mocy art. 137 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską należy obciążyć rubrykę 3 Perspektywy Finansowej.

9. Deklaracja w sprawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Wysokie Układające się Strony wyrażają zdecydowaną wolę spowodowania, by Unia Europejska odgrywała wiodącą rolę w promowaniu ochrony środowiska w Unii oraz w płaszczyźnie międzynarodowej na rzecz osiągnięcia tego celu w skali globalnej. Dążąc do tego celu należy w pełni wykorzystywać wszelkie możliwości, jakie stwarza Traktat, łącznie ze stosowaniem bodźców pro-rynkowych i instrumentów promocji trwałego rozwoju.

10. Deklaracja w sprawie art. 181 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja potwierdza, że bez uszczerbku dla innych postanowień Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, udzielanie krajom trzecim pomocy odnoszącej się do ich bilansu płatniczego znajduje się poza zakresem art. 181 a niniejszego Traktatu.

11. Deklaracja w sprawie art. 191 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja przypomina, że postanowienia art. 191 nie powodują ani przeniesienia kompetencji na Wspólnotę Europejską, ani uszczerbku dla stosowania odpowiednich krajowych przepisów konstytucyjnych.

Finansowanie partii politycznych na szczeblu europejskim pochodzące z budżetu Wspólnoty nie może być wykorzystywane do bezpośredniego lub pośredniego finansowania partii politycznych na szczeblu krajowym.

Postanowienia dotyczące finansowania partii politycznych stosuje się na tej samej zasadzie do wszystkich sił politycznych reprezentowanych w Parlamencie Europejskim.

12. Deklaracja w sprawie art. 225 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja wzywa Trybunał Sprawiedliwości i Komisję do jak najszybszego, pełnego zbadania podziału kompetencji między Trybunał Sprawiedliwości a Sąd Pierwszej Instancji, zwłaszcza w obszarze skarg bezpośrednich, oraz przedłożenia stosownych propozycji do rozpatrzenia przez właściwe organy, gdy tylko Traktat z Nicei wejdzie w życie.

13. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja jest zdania, że istotne postanowienia dotyczące procedury ponownego rozpatrywania spraw, przewidzianej w art. 225 ust. 2 i 3, powinny zostać zdefiniowane w Statucie Trybunału Sprawiedliwości. Postanowienia te powinny w szczególności określić:

- rolę stron w postępowaniu toczącym się przed Trybunałem Sprawiedliwości, celem zagwarantowania ich praw;
- wpływ procedury ponownego rozpatrywania spraw na charakter wykonawczy orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji;
- wpływ orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości na spór między stronami.

14. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja jest zdania, że po przyjęciu postanowień Statutu koniecznych do wdrożenia art. 225 ust. 2 i 3 Rada powinna wprowadzić procedurę gwarantującą poddanie ocenie praktycznego funkcjonowania tych postanowień nie później, niż w trzy lata po wejściu w życie Traktatu z Nicei.

15. Deklaracja w sprawie art. 225 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja jest zdania, że w wyjątkowych wypadkach, w których Trybunał Sprawiedliwości decyduje o dokonaniu ponownego rozpatrywania orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji dotyczących rozpoznawania pytań wstępnych, powinien on orzekać w trybie pilnym.

16. Deklaracja w sprawie art. 225 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości oraz Komisji o jak najszybsze przygotowanie projektu decyzji ustanawiającej izbę sądową uprawnioną do wydawania w pierwszej instancji orzeczeń dotyczących sporów między Wspólnotą a jej pracownikami.

17. Deklaracja w sprawie art. 229 a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Konferencja jest zdania, że art. 229 a nie przesądza o wyborze możliwości tworzenia ram sądowych dla rozpoznawania sporów dotyczących stosowania uchwalonych na podstawie Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską aktów, które tworzą wspólnotowe prawa własności przemysłowej.

18. Deklaracja w sprawie Trybunału Obrachunkowego

Konferencja wzywa Trybunał Obrachunkowy i krajowe instytucje kontroli do poprawy ram i warunków ich współpracy, przy jednoczesnym zachowaniu własnej autonomii. W tym celu Prezes Trybunału Obrachunkowego może powołać komitet zajmujący się kontaktami z prezesami krajowych instytucji kontroli.

19. Deklaracja w sprawie art. 10 ust. 6 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego

Konferencja oczekuje, że zalecenie w rozumieniu art. 10 ust. 6 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego zostanie przedstawione tak szybko, jak to będzie możliwe.

20. Deklaracja w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej¹

Wspólne stanowisko przyjmowane przez państwa członkowskie Unii Europejskiej na konferencjach akcesyjnych odnośnie przydziału mandatów w Parlamencie Europejskim, ważenia głosów w Radzie, składu Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz składu Komitetu Regionów, będzie zgodne z następującymi tabelami dla Unii 27 państw członkowskich.

1. PARLAMENT EUROPEJSKI

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE	MANDATY PE
Niemcy	99
Zjednoczone Królestwo	72
Francja	72
Włochy	72
Hiszpania	50
Polska	50
Rumunia	33
Holandia	25
Grecja	22
Republika Czeska	20
Belgia	22
Węgry	20
Portugalia	22
Szwecja	18
Bułgaria	17
Austria	17
Słowacja	13
Dania	13
Finlandia	13
Irlandia	12
Litwa	12
Łotwa	8
Słowenia	7
Estonia	6
Cypr	6
Luksemburg	6
Malta	5
RAZEM	732

¹ W tabelach niniejszej Deklaracji uwzględnia się tylko te kraje kandydujące do członkostwa w Unii, z którymi podjęto już negocjacje akcesyjne

2. WAŻENIE GŁOSÓW W RADZIE

CZŁONKOWIE RADY	GŁOSY WAŻONE
Niemcy	29
Zjednoczone Królestwo	29
Francja	29
Włochy	29
Hiszpania	27
Polska	27
Rumunia	14
Holandia	13
Grecja	12
Republika Czeska	12
Belgia	12
Węgry	12
Portugalia	12
Szwecja	10
Bułgaria	10
Austria	10
Słowacja	7
Dania	7
Finlandia	7
Irlandia	7
Litwa	7
Łotwa	4
Słowenia	4
Estonia	4
Cypr	4
Luksemburg	4
Malta	3
RAZEM	345

Uchwały są podjęte, gdy zostanie zebranych przynajmniej 258 głosów „za” oddanych przez większość członków, jeżeli na mocy Traktatu mają być przyjęte na wniosek Komisji.

W innych przypadkach uchwały są podjęte, gdy zostanie zebranych przynajmniej 258 głosów „za” oddanych przez co najmniej dwie trzecie członków.

Gdy decyzja ma zostać przyjęta przez Radę kwalifikowaną większością głosów, członek Rady może zażądać sprawdzenia, czy kraje członkowskie stanowiące tę większość kwalifikowaną reprezentują co najmniej 62% ogółu ludności Unii. Jeśli okaże się, że warunek ten nie został spełniony, decyzja o której mowa nie zostanie przyjęta.

3. KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE	CZŁONKOWIE
Niemcy	24
Zjednoczone Królestwo	24
Francja	24
Włochy	24
Hiszpania	21
Polska	21
Rumunia	15
Holandia	12
Grecja	12
Republika Czeska	12
Belgia	12
Węgry	12
Portugalia	12
Szwecja	12
Bułgaria	12
Austria	12
Słowacja	9
Dania	9
Finlandia	9
Irlandia	9
Litwa	9
Łotwa	7
Słowenia	7
Estonia	7
Cypr	6
Luksemburg	6
Malta	5
RAZEM	344

4. KOMITET REGIONÓW

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE	CZŁONKOWIE
Niemcy	24
Zjednoczone Królestwo	24
Francja	24
Włochy	24
Hiszpania	21
Polska	21
Rumunia	15
Holandia	12
Grecja	12
Republika Czeska	12
Belgia	12
Węgry	12
Portugalia	12
Szwecja	12
Bułgaria	12
Austria	12
Słowacja	9
Dania	9
Finlandia	9
Irlandia	9
Litwa	9
Łotwa	7
Słowenia	7
Estonia	7
Cypr	6
Luksemburg	6
Malta	5
RAZEM	344

21. Deklaracja w sprawie progu większości kwalifikowanej oraz liczby głosów koniecznej do uzyskania mniejszości blokującej w poszerzonej Unii

Z dniem 1 stycznia 2005 roku, od chwili wejścia w życie zasad nowego ważenia głosów i o tyle, o ile nie wszystkie spośród wymienionych w Deklaracji w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej krajów kandydujących przystąpiły do Unii, odpowiednio do rytmu akcesji próg kwalifikowanej większości będzie podwyższany od udziału procentowego poniżej aktualnie obowiązującego, do maksymalnego poziomu 73.4%. Po przystąpieniu do Unii wszystkich wyżej wymienionych krajów kandydujących liczba głosów koniecznych do powstania mniejszości blokującej w Unii 27 państw członkowskich wzrośnie do 91, zaś wynikający z tabeli zawartej w Deklaracji w sprawie poszerzenia Unii Europejskiej próg kwalifikowanej większości głosów ulegnie automatycznie odpowiedniemu dostosowaniu.

22. Deklaracja o miejscu obrad Rady Europejskiej

Od roku 2002 za każdego Urzędu Przewodniczącego jedna sesja Rady Europejskiej odbywa się w Brukseli. Gdy tylko w skład Unii wejdzie osiemnastu członków, wszystkie sesje Rady Europejskiej będą odbywały się w Brukseli.

23. Deklaracja w sprawie przyszłości Unii

1. W Nicei podjęto decyzje w sprawie szeroko zakrojonych reform. Konferencja wita z zadowoleniem pomyślne zakończenie Konferencji Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich i kieruje do państw członkowskich apel o wpłynięcie na rychłą ratyfikację Traktatu z Nicei.
2. Konferencja podziela opinię, że zakończenie Konferencji Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich utoroło drogę ku poszerzeniu Unii Europejskiej. Konferencja podkreśla, że ratyfikując Traktat z Nicei Unia Europejska zamyka zmiany instytucjonalne niezbędne do przystąpienia nowych państw członkowskich.
3. Po utworzeniu drogi ku poszerzeniu, Konferencja wzywa do podjęcia bardziej wnikliwej i szerzej zakrojonej debaty nad przyszłością Unii Europejskiej. W 2001 roku Urzędy Przewodniczącego szwedzki i belgijski, działając we współpracy z Komisją i przy zaangażowaniu Parlamentu Europejskiego, będą wspierały szeroką dyskusję z udziałem wszystkich zainteresowanych stronami: przedstawicieli Parlamentów krajowych oraz ogółu opinii publicznej – przedstawicielami polityki, gospodarki i środowisk uniwersyteckich, przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i in. Szczegółowe rozwiązania dotyczące włączenia w ów proces państwa kandydujących do członkostwa w Unii wymagają jeszcze zdefiniowania.
4. Po sprawozdaniu z sesji odbytej w czerwcu 2001 roku w Göteborgu Rada Europejska podczas sesji w Laeken/Brukseli w grudniu 2001 roku uzgodni deklarację zawierającą odpowiednie inicjatywy służące kontynuacji tego procesu.
5. Proces ten powinien zająć się, między innymi, następującymi zagadnieniami:
  - Jak ustalić, a następnie utrzymać dokładniejszy podział kompetencji między Unię Europejską a państwa członkowskie, zgodnie z zasadą subsydiarności;

- statusem ogłoszonej w Nicei Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, zgodnie z wnioskami końcowymi Rady Europejskiej z Kolonii;
  - uproszczeniem Traktatów nie powodującym zmiany ich treści, mającym na celu zwiększenie ich przejrzystości i zrozumiałości;
  - rolę parlamentów krajowych w architekturze europejskiej.
6. Zwracając się ku powyższym zagadnieniom, Konferencja uznaje potrzebę ulepszenia i trwałego zagwarantowania legitymacji demokratycznej i przejrzystości Unii oraz jej instytucji, celem przybliżenia ich obywatelom państw członkowskich.
7. W następstwie owych kroków przygotowawczych, Konferencja wyraża zgodę na zwołanie w 2004 r. nowej Konferencji Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich, która zajmie się powyższymi zagadnieniami pod kątem związanych z nimi zmian traktatowych.
8. Konferencja państw członkowskich nie będzie ani przeszkodą, ani warunkiem wstępnym dla procesu poszerzenia. Co więcej, państwa kandydujące, które zakończyły negocjacje akcesyjne z Unią, otrzymają zaproszenia do uczestnictwa w Konferencji. Te z państw kandydujących, które negocjacji akcesyjnych nie zakończyły, zostaną zaproszone w charakterze obserwatorów.
-

24. Deklaracja dotycząca art.2 Protokołu w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego EWWS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali

Konferencja zaprasza Radę do zadbania w ramach art.2 Protokołu o to, by zakończeniu obowiązywania Traktatu ustanawiającego EWWS system statystyczny EWWS był kontynuowany do 31 grudnia 2002 roku, oraz wystąpienia do Komisji z prośbą o przedstawienie odpowiednich zaleceń.

**DEKLARACJE
PRZYJĘTE PRZEZ KONFERENCJĘ
DO WIADOMOŚCI**

1. Jednostronna Deklaracja Luksemburga

Bez uszczerbku dla Decyzji z 8 kwietnia 1965 roku, jej postanowień i stwarzanych przez nią możliwości dotyczących tworzenia siedzib instytucji, organów i ich sekcji, Rząd Luksemburga zobowiązuje się nie pretendować do siedziby Rad Odwoławczych Urzędu ds. Harmonizacji na Rynku Wewnętrznym (znaki towarowe i wzory użytkowe), który pozostanie w Alicante, nawet gdyby te rady miały stać się izbami sądowymi w rozumieniu art. 220 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

2. Deklaracja Grecji, Hiszpanii i Portugalii w sprawie art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Zgoda Grecji, Hiszpanii i Portugalii na przejście do kwalifikowanej większości głosów w art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską wyrażona została na następującej podstawie: pojęcie „wieloletnia“ w trzecim akapicie oznacza, że obowiązująca od 1 stycznia 2007 roku perspektywa finansowa oraz związana z nią umowa między instytucjami będzie miała okres obowiązywania odpowiadający obecnej perspektywie finansowej.

2. Deklaracja Danii, Niemiec, Niderlandów i Austrii w sprawie art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

Odnosząc się do Deklaracji Grecji, Hiszpanii i Portugalii w sprawie art. 161 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania, Niemcy, Niderlandy i Austria oświadczają, że Deklaracja ta nie przesądza o środkach działania Komisji Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do jej prawa inicjatywy.